

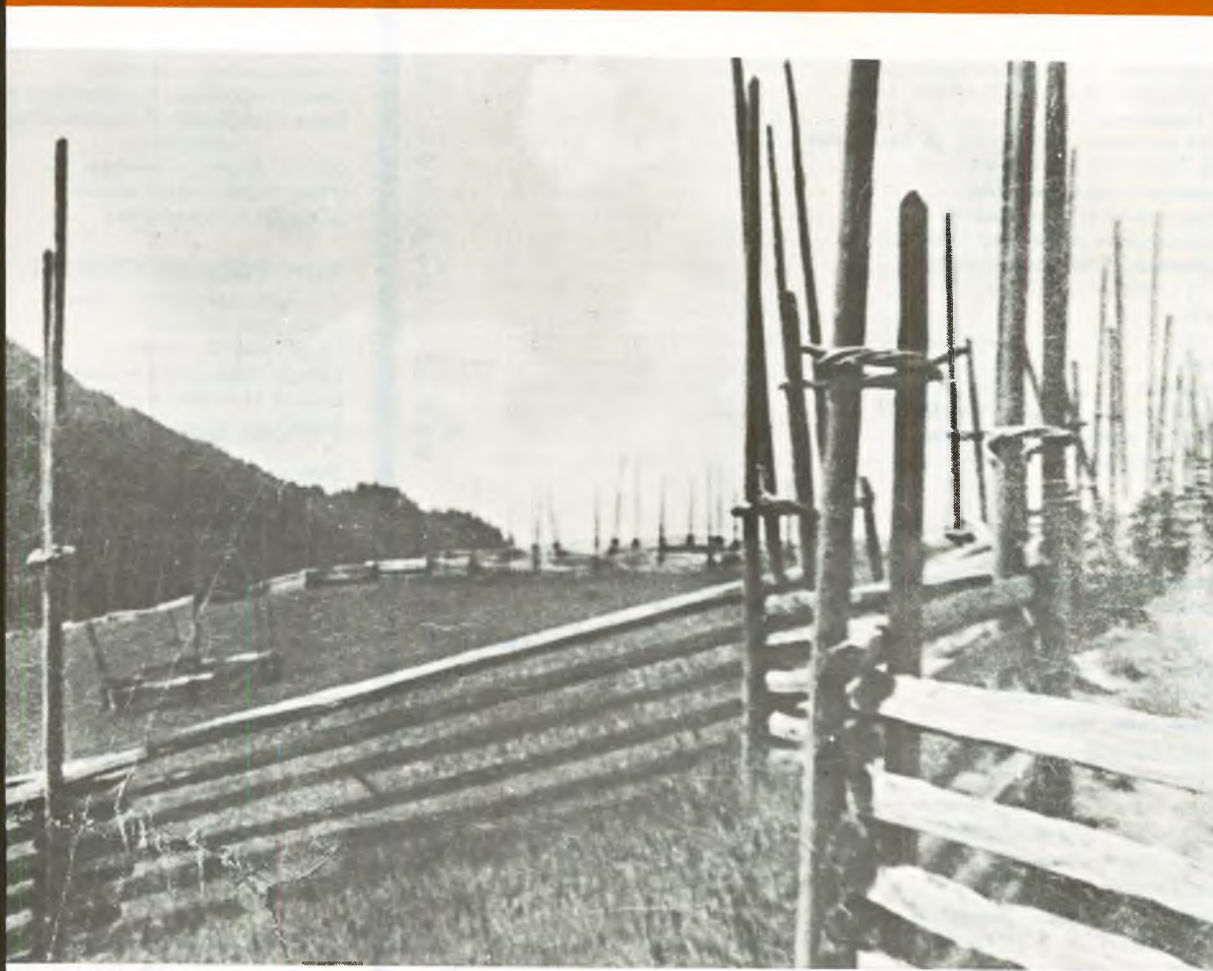
Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1980

JUNE 1980 No. 6

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVII Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1980 JUNE No 6 Vol XXXVII

ЗМІСТ

Б. Кравців. Дорога. Поклик гір. З мандрівних пісень	1
У.Л. Активний відпочинок	1
І. Світличний. Мадонна. Смертники	2
І. Рожанковська. Слово на з'їзді голів Окружних Управ	3
Н. Даниленко. У Білому Домі	5
Український Музей	6
У.Л. Редакцію відвідали	7
Х. Навроцька. Українки учасницями сесії М.Р.Д.	7
О. Кузьмович. Трагічний кінець — трагічного життя	8
А. Гумецька. Слово має Т. Шевченко	10
Р.М. Парадокси	11
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	12
О-КА. Пані Соня і ... пан магістер	13
А. Кравчук. Будьмо знайомі	13
Т. Романишин. Н. Криницький	14
Фонд побудови пам'ятника І. Борисової	14
А. Совачева. Крізь пориви життя	15
Вісті з Централі	16
СФУЖО	17
Our Life	19
Вишивка	24
Харчування	25
Хроніка. Округа Дітройт. Нью Джерзі	26
Посмертні згадки. Замість квітів	32 36
Нашим Малютам	34

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uiana Liubovych**
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

Наша обкладинка: Гуцульщина "вориння". Світлив Р. Крохмалюк.

Our cover. Hutsul "vorynnia" (log fence). Photograph: R. Krochmaluk.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation
335 Clifton Ave., Clifton, N.J. 07011

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова

Олександра Різник — заступниця голови

Люба Волинець — заступниця голови

Христина Навроцька — заступниця голови

Марія Томоруг — заступниця голови

Ірена Чайківська — протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспондентська секретарка

Олександра Кіршак — касирка

Іванна Ратич — фінансова секретарка

Оля Гнатейко — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна

Дарія Маркусь — культурно-освітня

Ірина Руснак — музейна — мистецька

Ірина Лончина — виховна

Теодозія Савицька — суспільної опіки

Ірина Качанівська — суспільної опіки стипендій

Олена Процюк — пресова

Марта Терлецька — зв'язків

Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова

Поля Книш — член

Надія Попель — член

Евгенія Новаківська — заступниця

Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт

Наталія Даниленко — Філадельфія

Оксана Щурова — Нью Йорк

Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк

Ліда Гладка — Нью Джерзі

Ірина Кашубинська — Огайо

Марія Семків — Чикаго

Марія Гижа — Нова Англія

Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate

Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens

Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.

Gleroy, W9, Victoria

Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris

26 rue de Tercy, Paris 18-2,

France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung

8 München 5, Rumfordstr. 21

БОГДАН КРАВЦІВ

Дорога

Полонила ось серце дорога,
мов змія золотиста і лянєва!
(Вбік — село і стрункі обороги,
а далеко — і курява й синява...)

Гей, це ти ж в далечинь закликала,
як втомляло життя, наче сплін,
коли снилися гори і скали,
п'янив очі ясний небосклін!

Ось і я! І до ніг ти лестишся,
і цілуєш гарячими хвилями,
і над нами і в нас буйна тиша,
і ліси свої пахощі виляляли.

І співає хтось сонцеві гімни, —
до грудей п'яний вітер приник,
і я йду одинокий, нестримний,
в синю даль — молодий мандрівник.

Поклик гір

Маленький образок: по ріні рине Прут,
Ліси на збочах гір —
Делеким спомином якимсь стривожив грудь,
Згадав, неначе ліс захована кимсь шишка
Зелені гори, бір.
Маленький образок друкованої книжки

У серці загорів вогонь юнацьких туг,
як з розкішним сном.
Покинув я село, хати, людей і луг —
Безмежне море трав пішов ловити шуми,
Немов збитошний гном...
Щоби забути вних і поклик гір і думи.

Стелився гомін трав, пісні снував жайвір,
Метелики, квітки.
Для мене ж всюди — все: далека пісня гір,
І клеботи вірлів, і танок верховинців,
І морем хвиль верхи.
Нестерті образи на споминів сторінці.

3 мандрівних пісень

У саду журливо шелестіла липа,
вікнами спросоння надив супокій,
скрипом при криниці журавель захливав,
як виходив ранком в простір гомінкий.

Не спинились очі... і пішов шляхами,
не спитавши в себе, ні в кого: Куди?
Я — і світ широкий, з небом понад нами
синім і глибоким, як плеса води.

У просторах: вітер і зелені герці,
чимсь забутим квітне жовтий молочій.
Я — і світ широкий — і ще туга в серці,
туга, як гаряча тьмяна далечинь.

*Богдан Кравців.
Збірні твори. Том I
Нью-Йорк. 1978*

*Подільська Дорога.
Світлив Олександр Пежанський.*

Дорога в'ється між полями...
Ти не прийдеш, не прилетиш —
І тільки дальніми піснями
В моєму серці продзвениш.

М. Рильський

АКТИВНИЙ ВІДПОЧИНОК

Здавалося б, що ці два поняття: "активність" і "відпочинок" не йдуть у парі, а навпаки це суперечності, які себе виключають.

Час поміж вакаціями вивповнений обов'язками й працею професійною, домашньою* до цього ще й суспільною, громадською. Всі ці зайняття приходиться переважно виконувати в поспіху, здоганяючи час, який біжить, чомусь надто швидко. Ми втомлені не тільки самою працею, але особливо тиском зайняття, подій, часу. Це проминання часу хотілося б задержати, відітхнути спокійно й глибоко, наче турист, що здобув стрімкий верх, і хоче спокійно розглянутися кругом, втішатися краєвидом.

У тому повсякденному поспіху, навіть якщо зуміємо виконати працю й завдання, до яких ми зобов'язані, то напевно остається немало такого, що хотілося б зробити, побачити, пережити. Тому то цей вільний від обов'язку вакаційний час має свою особливу вартість і вагу. Чим цей вільний час коротший тим більше він для нас важливий. Він повинен принести нам не тільки відновлення фізичних і умовних сил, але ще й наснажити нашу душу, піднести її з пісків буденщини.

Ми відкладаємо на вакаційний час усякі зайняття, яких ми не вспіли чи не зуміли виконати в часі "робочого" року: від непрочитаних книжок аж до генеральних порядків дома. У такому плянуванні ми можемо інколи чинити так, як листоноша, який в часі відпустки іде на прохід, прогулянку.

Треба добре "пересіяти" усі наші пляни, відсіяти те, що може, корисне, але не таке вже необхідне, щоб тим обтяжати безцінний час вакацій. Треба теж брати до уваги не скількість, а якість зайнять та чинностей.

* Домашні зайняття якже часто все ще не вважають працею; мовляв "що вона робить?" — "ніщо, вона дома" (тобто варить, виховує)

Порівняймо туристів, які вибрали подорож по вимріяному чи улюбленому континенті чи країні. Якже багато таких, які накреслюють собі шлях і відмічують на карті чи в записнику місця й міста де вони побували. Повертаються гордими, що відвідали (а радше відмітили) сто міст, побували в десятках країв. А що вони там на ділі бачили, що пережили, що пізнали? Яких дізнали вражень, чим збагатили свою душу? Їхні вакації були активні зовнішньо, їх можна змірити милями чи кілометрами. Можна натомість побувати в одному місці, а дізнати вражень, які піднесли нас, збагатили нетлінним душевним багатством. Можна відновити свою, забуту у поспіху, вмільсть радуватися красою, природи, відчувати "переживати" музику, любитися розмовами з цікавими, благородними людьми. Можна читати, при чому значення має не скільки прочитаних книжок, а те що ми прочитали та й як ми прочитали.

Еріх Фромм, американський психолог і філософ говорить про внутрішню активність як про необхідний атрибут повноцінної людини. Людина, яка вмє і потребує інколи бути самою, якої думка, уява є тоді активною це психічно здорова людина. Він навіть твердить, що тільки така людина вмє справді любити іншу людину чи інших людей. Очевидно це не значить що ми пропонуємо читачам самітні вакації. Видається тільки, що інколи задля вигоди, комфорту й люксусу відсуваємо можливість серед красивої природи, бути поміж близькими вартісними людьми. А інколи навпаки вибираємо конечність прикрасити й відновити наше помешкання, замість забути про всі щоденні зайняття і тішитися дозвіллям.

Наша молодь має до вибору табори молодечих організацій, з яких деякі мають спеціальну програму (як Стежки Культури). Труди таборового життя дають незвичайно добру заправу до дальшого життя, інколи надто вигідного "випещеного". Хоч бувають ще й сьогодні батьки, які забули "розкоші" таборування у суворох умовах наших гір і тепер бояться, щоб їхні діти не зазнали найменших невідгод, не мали досить доброї їжі, не мали невідгідного спання тощо.

Крім таборів наша молодь і не тільки молодь має до вибору знамениті літні курси Гарварду, Українського Вільного Університету чи Українського Католицького Університету. УВАН від кількох літ організує в Гантері семінари, де не тільки доповідачі але й учасники — це професори каледжів і університетів, науковці, мистці.

Усі ці курси, семінари це не продовження шкільного року. Зовсім відмінні умовини, оточення, а теж зустрічі земляків з різних країн, це незвичайні нагоди не тільки пізнати, удосконалити але й полюбити українську культуру, мову, мистецтво тощо. При тому теж не без значіння є те, що в таких літніх школах та курсах пізнає себе молодь, яка росте в країнах з різною культурою. А пізнати значить зблизитися.

Коли ми вже при вакаціях то треба згадати про тих, які призначають їх на додаткові заробітки. Очевидно для декого це конечність, але якщо це тільки для доповнення свого стану посідання, і якщо воно спричинене тільки тим, що багатство, гріш засланняють усі інші життєві вартості, то треба всетаки поставити на вагу, що для нас важливіше багатство матеріальне чи духове?

Тож бажаємо Вам гарних вакацій, активного відпочинку, після якого з новими силами й гарним настроєм повернемося до щоденної праці!

У. П.

МАДОННА

О несподівані надії
і сподівання без надій!
Хай скелі безрухом тверді,
І глупа ніч, і світ не дніе
Хай давить панцир холодів,
Хай стогін "хто тут що тут вдіє?"
І чорним кременем — безнадія,
і маразматика падінь, —
Замри, розпачення бездонне,
перед терпучістю Мадонни,
Що сіє на глухий пустир,
А сходи рвуть бетон і кремень —
До світла-сонця! Щоб недремі
Насущним хлібом прорости.

СМЕРТНИКИ

"Не будьте самовбивцями дарма"
І. Драч

Не люблю я, братове, ритуальної смерті.
Смерть — не дура, у неї є свій інтерес.
Сто разів воскресай, хоч і з понтом помер ти,
Хто повірить, що ти достеменно воскрес?

Гра з життя для живих — до шахрайства
подібна.

Гра зі смертю для смертних — не гра,
піддавки.

Смерть без програшу грає, не вертає ходів
нам.

Смерть — гросмейстер, а ми в її грі — пішаки.

Що ми чиним, братове? Невже навіжені ми,
Що в чаду словоблудства і самообмов
Убиваєм в собі ненароджених геніїв,
На Голгофі цинізму гвалтуєм любов?

Гинуть гіблі серця в летаргії без просипу.
Душить заячі душі розперезаний страх.
Ми ж, убивство вчинивши, затаєно носимо
В саркофагові тіла нехований прах.

Що день Божий вчиняє душа самогубство.
І не треба їй шибениць, куль і отрут.
А воскреслих негусто між нами, негусто!
За убивцею — вбивця, на трупові — труп.

Камікадзе душі окуповують душу
І, заложники смерті, в засаді сидять.
— Пробі! — крикнути хочу... та змовчати

мушу:
Сам я грішний, братове, і вам — не суддя.

В ДНЯХ 17 І 18 ТРАВНЯ 1980 Р.

Організація, що існує не лише для статистики, але хоче розвиватися, рости і бути важливою частиною громади, мусить слідкувати за проявами життя власного середовища та суспільними, економічними, політичними і культурними течіями довкілля. Коли організація ігнорує ці фактори, вона стає пережитком і тратить вартість як суспільна одиниця.

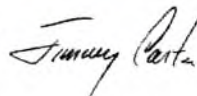
Останнє десятиліття принесло великі зміни у світі, що захитують його рівновагу, господарську стабільність, поглиблюють поляризацію суспільно-політичних устроїв. Ці потрясення не обмежуються до міжнародного терену чи правління держав, але безпосередньо заторкають життя кожної родини, кожної одиниці.

Еміграція має свої питомі проблеми, цього роду події зовнішнього світу виставляють на пробу її політичну зрілість і життєздатність. Брак зв'язку з оточенням, обмеження зацікавлень до власного гетта, його колотнечі, дрібничкових справ і сварок, послаблює наші сили, перекреслює можливості. Рідкі випадки прихильної настанови державних чиновників до української справи, звичайно застають нас неприготованими до використання незвичайної ситуації, а заки усвідомимо цей щасливий збіг обставин, політичний клімат міняється і до нашої сумної статистики можемо додати ще одну невикористану нагоду.

СУА — найстарша, найбільша і найсильніша жіноча організація поза межами батьківщини, так само, як і ціла наша громада, ніколи не використав і не використовує своїх потенціальних можливостей. На цей невідрадий факт зложилось багато причин, головніші з них це відосередня сила, що постійно діє в організації, брак спільної відповідальності за спільні почини та майбутнє СУА. В авторитарній системі немає таких проблем. Провід наказує, членство виконує. В організації, що керується демократичними засадами, необхідно, щоби членство розуміло свої завдання, дискутувало і узгоднювало їх та здійснювало з внутрішнього переконання. Ми, мабуть, ще не доросли до демократії і часто утотожнюємо її з лагідною формою анархії. У висліді, наші досягнення невеликі, часто тупцюємо на місці, зосереджуємо увагу на дрібницях, тратимо перспективу та відчуття важливості великих починів. Коли організація має 116 клітин, з яких кожна має свої власні ідеї про завдання СУА, найчастіше подиктовані місцевими обставинами, 116 різних цілей і плянів, тоді спільна програма іде в забуття. Безсильний провід бореться з вітряками, або, знеохочений, перестає виявляти ініціативу.

Членство відчуває, що його настанова не дуже правильна і тому свідомо чи підсвідомо шукає на неї виправдання. Знайшо її у формі штучного розподілу на Відділи і Централю, як два окремі, часто неприязні табори у системі СУА. Спільна програма, схвалена в конвенції, залишається на боці, а Відділи працюють за своїми плянами. Організаційна сітка СУА це величезний потенціал організації, за його допомогою можна б здійснити великі діла. На

*Best wishes to
Ivanna Rozankovsky*

З Конференції у Білому Домі
11 квітня 1980

At the White House conference on ethnicity, 1980.

перешкоді стоїть брак свідомості цього потенціалу і брак почуття єдності нашого членства. Це, очевидно, узагальнення, бо деякі Відділи СУА і деякі Округи виявляють повне розуміння спільних завдань СУА, однак їх мало, хоча якраз вони є найкращим приміром, як багато можна б зробити при добрій волі усього членства. Великим недоліком є теж брак тяглості праці в терені. Управи Округ і Відділів міняються і найчастіше не передають матеріалів своїм наступникам. У квітні 1975 р. Екзекутива вислала до всіх Відділів і Округ тежки з засягом і плянами праці та інструкціями референтур з проханням доповнювати їх біжучими матеріалами і передати наступникам. Окремі тежки одержали голови. Від того часу минуло лише п'ять років. Виявилось, що багато течок Відділи погубили, деякі навіть не знають, що ці матеріали Відділ колись одержав.

Екзекутива продовжувала працю по лінії здійснення завдань та піднесення справності організації дорогою обіжників та "вістей з Централі". Запляновано міжокружні конференції для поживалення праці референтур. У вересні 1979 р. я відвідала два Відділи далекого віддалення, а саме 38 Відділ у Денвер, Колорадо і 3 Відділ у Фінікс, Арізона. Не вдалось дотепер відвідати Відділи у Каліфорнії.

Екзекутива має змогу поширити зовнішні зв'язки, зокрема брати участь у зустрічах ініційованих федеральним урядом. СУА вдруге одержав

запрошення до Білого Дому на конференцію дня II квітня ц. р., в якій я брала участь. Я теж заступала СУА на дискусійнім вечорі 13 травня ц. р., що відбувся в Нью-Йорку з рамени U. S. Department of State. Commission on Security and Cooperation in Europe, на яким етнічні групи мали нагоду висловити свої думки у зв'язку з черговою зустріччю представників 35 держав, що має на меті провирити, чи держави виконують постанови Гелсінкського домовлення. Зустріч відбудеться у Мадриді у листопаді 1980 р. СУА піддержує приятні взаємини з Національною Радою Жінок. У вересні 1979 р. реф. зв'язків М. Терлецька брала участь у конференції жіночої декади у Вашингтоні у товаристві О. Процюк, яка виступала від СФУЖО. Створення Бюра для Етнічних Справ у Білому Домі дало б змогу поглибити зв'язки, коли б знайшлися відповідні особи для цього роду діяльності.

Брошурка, яку видав СУА з нагоди Міжнародного Року Дитини була дуже популярна, розійшлася у всіх англомовних країнах і була залучена до матеріалів, які передали до Об'єднаних Націй представниці Українського Року Дитини. Членом делегації була Л. Волинець, заступниця голови СУА.

Завдяки заходам фінансової секретарки І. Ратич, удалося нам перенести капітал Літературного Фонду Лесі і Петра Ковалевих з Женеви до Нью-Йорку та інвестувати його на догідних умовах. Швейцарський банк господарив ним несумлінно і капітал зменшився протягом двох років з 44.000 франків до 38.000 франків.

Екзекутива постійно намагалася полагодити з 17 Відділом справу спадку бл. п. Еви Сташків, відсотки з якого призначені на стипендії для студій українознавства. Референтка суспільної опіки СУА д-р Т. Савицька поїхала до Маямі на запрошення Відділу у квітні ц. р. та в основному договорилася з Відділом про перенесення фонду наkonto суспільної опіки. Про уділення стипендій буде рішати комісія з участю членок 17 Відділу СУА.

Екзекутива перевела збірки на допомогу б. політичним в'язням, що прибули до США. Збірки були успішні, однак в майбутньому СУА не буде заряджувати збірок в користь одиниць, натомість закликає до підсилення фонду допомоги політичним в'язням та їхнім родинам.

В листопаді 1979 р. Централья СУА одержала податкове звільнення, що дає змогу жертводавцям відтягнути від доходу пожертви на СУА. На жаль, цього звільнення не можна було здобути для Відділів тому, що Відділи все ще складають пожертви на різні цілі, а Екзекутива не має контролі над їхньою господаркою. Вимоги закону тут дуже суворі і доки Відділи не змінять своєї настанови, не матимуть змоги одержати цього привілею, який дає великі можливості здобуття фондів в терені.

Екзекутива не все знаходить позитивний відгук на численні заклики допомоги Українському Музеєві, що постав заходами СУА. Нам важко зрозуміти байдужість деяких Відділів і Округ у стосунку до культурної установи, яку залишить наша організація для майбутніх поколінь, як своє найбільше досягнення. Приєднання членів музею, добродіїв і меценатів, продаж музейних видань, придбання

дрібних вишивок до розпродажу — це поміч для вдержання і розбудови музею. Багато Відділів все ще не вставили цього до своєї програми.

Музей має постійні фінансові труднощі. Він все ще у початковій стадії розвитку. Це час, коли нова культурна установа потребує найбільше уваги і піддержки власної громади. Державні і стейтові чинники слідкують за ходом справ і дають більшу допомогу етнічним установам лише тоді, коли мають запоруку, що власне середовище забезпечує їхнє існування.

Екзекутива плянує наступні видання: альбом сокальських взорів, що появлялися на обкладинці "Нашого Життя", дитячу сторінку "Розвага-Забава" у формі книжечки і куховарську книжку.

Екзекутива покликала статуту комісію, яка запропонує зміни статуту та перешле їх до оформлення статуту референтки. Справлено та доповнено правильники Конвенційного Комітету і Номінаційної Комісії.

Це побіжні підсумки праці Екзекутиви.

Точну аналіз праці Округ і Відділів слід перевести перед XIX Конвенцією. Для цього завдання пропонує покликати окрему комісію. Сьогодні обмежуся до завваг про Округні З'їзди, які у великій мірі відзеркалюють рівень праці і настанову членства до організації. Майже всі з'їзди були добре зорганізовані, Відділи були численно заступлені, що є доказом зацікавлення членства. Програма з'їздів була незадовільна, обмежувалася до звітування. Дискусії про спільні проблеми організації, чи хоч би Округи, не було. У всіх Округних З'їздах взяло участь кількасот делегаток, актив СУА. Немає кращої нагоди провирити нашу діяльність, підкреслити досягнення, розглянути недоліки, обмінятися думками та намітити пляни дальшої праці.

Рік тому, 26 травня р. на Конференції голів Округних Управ, я порушила ці справи у моїй доповіді, що появилася опісля в "Нашім Житті" в червні 1979 р. Обіжники минулої каденції, в яких були порушені ці справи можна було призабути, але коли забувається про те, що було дискутоване і устійнене кілька місяців тому, пощо відбувати конференції голів округних управ.

Відділи працюють, деякі дуже жертвенно, платять вкладки, влаштовують імпрези, базари, однак відчувається брак ентузіазму, нових ідей, рушійної сили, що творила б великі діла спільними силами. Від голів Округних Управ залежить, яким шляхом піде дальше організація. Екзекутива не може наглядати над 116 Відділами і якщо вони не допильнують здійснення наших завдань, СУА не матиме майбутнього.

Легко іти утертими стежками — вони знані, безпечні, однак часто ведуть у сантиментальне минуле, виминають бурхливу сучасність, невідоме, мабуть ще більш бурхливе, майбутнє. Утертими стежками ходять вчорашні люди. У сьогоднішнім світі, з його все новими проблемами, що чергуються у зворотнім темпі і втягають у свій крутіж усі народи, немає місця для вчорашніх людей. Нам теж слід призадуматися, куди ведуть наші стежки, чи ми люди вчорашні, чи сьогоднішні.

У БІЛОМУ ДОМІ.

Відомі є передвиборчі кампанії американських політиків. В Білому Домі відбуваються саме зустрічі з етнічними групами, організаціями і підприємцями. Президент потребує виборчих голосів, а через напружену ситуацію в цілому світі і нестачу часу — його кампанія переводиться просто "з хати".

Все це розраховане на виборчий ефект і такі побачення з президентом рідко приносять якусь конкретну користь.

На мене відвідини в Картера зробили особливі враження, якими хочу поділитися з читачами.

Завдяки старанням гуцула Володимира Василячука, голови Американсько-української Демократичної Партії в Філадельфії, в погідний соняшний ранок два авта вкотилися за огорожу Білого Дому. Наші прізвища (представників філадельфійських організацій) були на списку сторожі. Перевірили тільки наші посвідки на право їзди автом, чи номери "соціального забезпечення" — хто що мав!

При вході до Білого Дому зустріла нас струнка молода жінка в червоному костюмі. Вітаючися з кожним, вона зауважила: "О, як приємно, я також Наталка!" Ми перейшли ряд скромних кімнат, де безнастанно метушилися працівники. Стояли й інші групи відвідувачів, розмовляли півголосом.

Ми звертали на себе увагу присутністю двох малих дітей і двох молодих танцюристів з групи "Черемош" у барвистих гуцульських одягах.

Ми ввійшли до "Овальної кімнати", де вітав нас президент, стискаючи простягнуті руки.. Голосно цокали фотоапарати репортерів.

Президент Картер зробив на мене враження зрівноваженої, кмітливої і щирої людини. Середнього росту, змарнілий на обличчі (кажуть за останнього півроку) — не мав вигляду "сильного провідника".

У кімнаті, де працює президент найсильнішої в світі держави все звичайне і щире, без переборщення і пиhi. Просто і звичайно говорилося про різні речі: про людські і жіночі права, про значення і красу наших писанок, про американських закладників, про українських політв'язнів, Афганістан, про Український Музей в Нью-Йорку та про плекання етнічних культурних надбань.

Дякуючи за гарно різьблену тарілку з писанками, президент попрощався з нами виразним: Христос Воскрес!

В сусідній кімнаті пахло кавою. Ми вигідно розмістилися у фотелях. Тут чекала на нас справжня несподіванка — українська мова і українці в Білому Домі: Наталка Слюзар (наша провідниця) асистентка адміністратора етнічних справ д-ра Стефана Аємо (італійця) — особистого дорадника президента. Наталка Возна і Марта Кічоровська — директор інформаційного бюро при УККА, Віктор Кулій (Голос Америки), та Олег Звадюк (Радіо Вільна Європа). — Кімната вповнилася українською мовою. Всі хотіли знати про враження з візиту і про що говорив президент.

Насолоджуючися кавою я роздумувала, чи в якій іншій країні є можливе поєднання понять — воля, демократія, довір'я.

Зліва: Марта Кічоровська, Наталка Даниленко, Олег Звадюк, Наталка Слюзар

Марево державного тиску і недовір'я пригадало мені мою подорож в Україну. Київ — моє улюблене місто. Хоч там кожний кутюк нагадує історію, то люди ставляться до всіх з недовір'ям. Там закриті брами святинь, а у відкритих (пам'ятки архітектури) пахне цвіллю і згарищами. (1978 р. в підземеллі собору св. Софії згоріли церковні архіви). Там не лунає вільно наша мова, як тут у цій кімнаті Білого Дому. Ми чуємося безпечно, вільно, святочно! Во Істину Воскрес, президенте!

Виходячи, на кілька хвилин затримуємося в кімнаті нарад. Тут кидається в вічі величезний овальний стіл з твердими кріслами і прізвищами членів кабінету на кожному.

На головній стіні з портрету посміхається Гаррі Труман, немов нагадує, що за його часів також були проблеми — навіть можливо важливіші...

У входовій залі — погруддя президентів і портрет леді Бирд. Наталка і Марта випроводжують нас в город. Прощаємося з милими працівницями.

Наталка Даниленко.

ПОДЯКА

Співачка **Ляриса Магун-Гурин** свій гонорар в сумі 30.00 дол. за виступ у I-му Відділі США, який відбувся в честь композитора Станіслава Людкевича дарує на Пресовий Фонд "Нашого Життя", за що Управа Відділу щиро дякує.

Екзекутива США складає щирю подяку Вп. Пані **Анні Дмитренко-Ратич** — почесній членці США за пожертву на адміністраційні видатки США у висоті 25.00 дол.

З нагоди **15-го ювілею 89-го Відділу США** в Кергонксоні складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"
82-ий Відділ США, Нью-Йорк

СПРОСТУВАННЯ

В числі за січень 1980 р. появилася згадка: з нагоди 50-ліття приналежності **п. Софії Данко** до Союзу Українок з неправильним прізвищем Домко. Дуже перепрошуємо.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

500.00 дол. Український Народний Союз — став меценатом. (+500.00).

400.00 дол. д-р Омелян Дерій — став добродієм (+100.00).

350.00 дол. Маркіян Титла,

100.00 дол. Марія Чучман,

75.00 дол. Зенон Чехович,

50.00 дол. 73-ій Відділ СУА,

35.00 дол. Ірина Бачинська,

25.00 дол. Вячеслав Цетенко, Іван і Марія Пека, 9-ий Відділ СУА.

15.00 дол. О. Мандибор, Компютопринт,

5.00 дол. Наталія Масюк, Александер Михалюк,

2.00 дол. Александер Харків.

Всім жертводавцям щира подяка

Дарія Байко

адміністративний директор

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Ірина Бачинська, Вайтголл, Пенн. — Жіноча вишивана сорочка із села Горбків, повіт Сокаль з 1900 років.

Ірина Білевич, Асторія, Н. Й. — рукав жіночої сорочки, Угрінів, 1910 рік.

Ольга Білозор-Цегельська, Бетлегем, Пенн. — шкіряні чобітки артистки Теці Фединської 1932 р., частина рушника з 1900 років.

Олена Качала, Озон Парк, Н. Й. — дві вишивані жіночі сорочки з Бучача, 1930 р.

Домініка Керницька, Асторія, Н. Й. — дві занавіски над двері, три вишивані подушки, одна доріжка і один настільник, місто Угнів, 1930 роки.

Інж. Мирослав Колтунюк, Джексон Гайтс, Н. Й. — два альбоми для знімків, інкрустовані на металі з 1930 років.

Нестор Корчевий, Бетлегем, Пенн. — один банкнот — 10 гривень з 1918 р.

Мирослава Луцька, Нортгамптон, Пенн. — дві гуцульські запаски з 1930 рр.

Олена Назар, Бронкс, Н. Й. — корсетка, село Лещатів, початок 20-го ст.

Оксана Рак, Лонг Айленд Ситі, Н.Й. — жіноча сорочка з мережкою, верета-рядно з мережкою, рушник-занавіса з 1922 років, тернопільського повіту, вишита наволочка на подушку, вовняна крайка, вишитий низинкою ковнір до сорочки, зразки вишивок до сорочки.

Марта Цегельська-Ярош, Глен Фалс, Н. Й. — чоловіча вишита сорочка з 1908 р.

Складаю жертводавцям сердечну подяку

Марія Шуст

директор

78-ий Відділ СУА ім. О. Степанів у Вашингтоні, Д.К. надіслав 500.00 дол. для Українського Музею в Нью-Йорку. До тієї суми входить збірка з першої коляди на Музей, що її провів Відділ серед українців у Вашингтоні.

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ МУЗЕЮ:

Членки 91-го Відділу СУА, Бетлегем, Пенн:

І. Бачинська — малий керамічний копач і свічник, одна вишита серветка. **П. Балазюк** — вишита серветка і закладка до книжок, **К. Загвоцька** — вишита серветка, **Корчовій** — дві вишиті закладки, **М. Луцька** — вишита серветка, **Михайлів** — вишита серветка.

Членки 47-го Відділу СУА, Рочестер, Н. Й.:

Тетяна Мотика — 4 закладки до книжок, **Іванна Мартинець** — 2 закладки і 2 вишивані подушечки на голки. **Стефанія Слюзар** 1 закладка до книжок — вишивана. **Михайло Пилипець** — 1 трипільська тарілка, **Тамара Гривнак** — 1 вишита подушка, **Ольга Червінська** — 1 вишита закладка, **Анна Боднар** — 1 вишита закладка і краватка, **Марія Джус** — 1 сопілка, 2 вишиті краватки.

Гурток Любителів Українського Мистецтва — 3 ляльки "Подольянки".

Членки 68-го Відділу СУА, Сиракузи, Н. Й.:

Ярослава Будзак — різьблений альбом, **Стефанія Жизневська** — 1 тканий рушничок, **Софія Фраф'ян** — один керамічний, гуцульський збаночок, **Анна Курило** — 10 дерев'яних писанок, 1 керамічний фляконик, 1 попелничка і 1 флякон.

Членка 33-го, Клівленд, Огайо — **Степанія Цегельська:** 2 вишиті серветки і 4 закладки до книжок.

Членка 28-го Відділу СУА, Ньюарк, Н. Дж. — **Марія Плакида** — пара ляльок в народніх одягах.

Марія Зелик, Нью Йорк, Н. Й. — пошила 4 наволочки на подушки.

Складаю сердечну подяку **Марті Шлемкевич-Савицькій** — керівниці садочка, за велику поміч у продаванні річей з музейної крамнички в Нью Йорку.

Щиро всім дякую

Ірина Волянська
завідуюча крамничкою.

НАГРОБОК НА МОГИЛІ ГАЛИНИ ЖУРБИ

У квітні проминув один рік від смерти української письменниці Галини Журби. Друзі і колеги поховали її на українському цвинтарі в Савт Бавнд Бруку. Хоч і проминув уже один рік від поховання письменниці, то могила її все ще неупорядкована.

Президія Об'єднання Українських Письменників "Слово" порішила зайнятись упорядкуванням могили св. п. Галини Журби і поставити їй нагробний пам'ятник. Це не тільки обов'язок перед прахом заслуженої письменниці, але й вимога репрезентаційного цвинтаря, на якому — завдяки прихильності Їх Блаженства Митрополита Мстислава — віддано для поховання найкраще місце у першому раді фронтової полоси.

РЕДАКЦІЮ ВІДВІДАЛИ

Напередодні свого від'їзду до Європи відвідав редакцію "Нашого Життя" д-р Атанас Фіголь. Ми запросили цього довголітнього співпрацівника Енциклопедії Українознавства, щоб розказав нам про висліди поїздки по США і Канаді та про сучасний стан цього видавництва. Передаємо коротко зміст нашої розмови.

Видання Енциклопедії має перед собою ще тільки кілька кінцевих томів, а її завершення залежить у великій мірі від фінансових середників. У своїй подорожі д-р А. Фіголь товаришив д-рові Володимирові Кубійовичеві, який саме закінчив 80 літ життя. Така подорож очевидно дуже втомлює сама собою. При тому, хоч зустрічі з громадянством виявляли прихильність і бажання допомоги, то рівнобіжно з тим проходила нагінка на Енциклопедію. Не тільки статті у пресі, летючки, натиск на фінансові установи, щоб здержали допомогу, а навіть заборона участі у зустрічах а то й погрози (куля в лоб) все це мало на меті зірвати появу кінцевих томів видання.

Енциклопедії звичайно видають або держави або

величезні видавництва (Брокгауз, Вебстер і інші), які диспонують цілими арміями працівників від наукових до технічних. Наша Енциклопедія почала свою працю у 1948 р., отже вже 33 роки тому. Виходить вона тиражем 3500 прим.

У всяких виданнях можуть бути помилки, чи контрверсійні або спірні квестії. На їх вияснення буде місце в останньому томі Енциклопедії. Вже тепер у бюлетені "Вісті з Сарселю", ч. 21 поміщено заяву українських правників в справі, яка збудила застереження. Але на це все не зважають ті, які хочуть перечеркнути цю величезну працю, яку виконували працівники у далеко не досконалих умовах, впродовж 33 років.

Хто зна, можливо, що якраз ця акція проти УЕ сколихнула громадянством, яке почало активно цікавитися Енциклопедією, що в висліді довело до збірки 250.000 деклярованих, а з того половину зложених уже в долярах пожертв. Під час зустрічей була теж змога відповідати і обговорювати ті спірні чи заквестіоновані справи, яких остаточно вияснення буде поміщене у бюлетенях і в кінцевому томі Енциклопедії.

УЛ

УКРАЇНКИ УЧАСНИЦЯМИ СЕСІЇ МІЖНАРОДНОГО РОКУ ДИТИНИ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ

В днях 15 і 16 травня ц. р. відбулася пленарна сесія Комітету Міжнародного Року Дитини під ключем: "Що для дитини завтра?" У сесії взяли участь представники різних неурядових організацій (НГО) та члени кореспонденти МРД, до яких належить СФУЖО, а з її рамени Світова Комісія Року Української Дитини, яку на сесії репрезентувала Христя Навроцька, — заступниця голови і Оксана Шурова — членка комісії зв'язків.

Сесію провадив Дж. Мерман, голова Комітету МРД, якого представила Г. Плаут — заступниця голови Комітету Року Дитини в США.

Становище ЮНІЦЕФ з'ясував його екзекутивний директор Дж. Грент, а Дж. Грін промовляв від Секретаріату МРД в Нью-Йорку. Крім вище згаданих мужчин, які з уряду звітували, на залі було 1/3 мужчин, які очолюють працівні групи і брали живу

Докінчення: НАГРОБОК

Щоб успішно виконати це завдання. Президія Об'єднання Українських Письменників "Слово" звертається до українського громадянства з проханням допомогти їй у цьому, закликаючи в першу чергу всіх приятелів і шанувальників таланту Галини Журби принести свою лепту на нагробок. Пожертви треба посилати на банкове конто Об'єднання Українських Письменників "Слова" число 5304 у федеральній кредитовій спілці "Самопоміч" у Нью Йорку на таку адресу: Selfreliance Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, New York 10003, A/C 5304 з допискою: "на нагробок Галині Журбі".

Імена жертводавців будуть подані під час урочистого відслонення і посвячення нагробного пам'ятника.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЧЕРВЕНЬ 1980

участь у праці для покращання долі дитини у цілому світі. На жаль українські мужчини за дуже маленькими виїмками, не виявили зацікавлення Роком Української Дитини.

По вислуханні звітів у висліді дискусії, рішено продовжувати працю МРД, яка повинна проходити в такому самому дусі, як сам Рік Дитини. Неурядові Організації є повними партнерами ЮНІЦЕФ, якому МРД надав нові ділянки праці.

Світова Комісія РУД виготовила і запропонувала звернення у справі прав дитини, яке підписали численні представники НГО.

Світовий Рух Матерів (Париж) заступала членка цієї організації — Олена Процюк, яка теж представила звернення, яке одержало багато підписів.

Світова Комісія РУД, вже раніше, вирішила продовжувати деякі почини, як оборону прав дітей політв'язні та опіку над дітьми українських поселенців в Бразилії, головно зі здорового боку.

Справа збереження та виховання української дитини не може бути закінчена в одному році. Це поважне завдання мусить українська громада постійно виконувати, бо це обов'язок цілої української громади не тільки жінок.

Христя Навроцька

У журналі "Наше Життя" в квітні — замість квітів на свіжу могилу бл. п. Корнелія Пелешка є написано почесна членка I-го Відділу СУА має бути **почесна голова I-го Відділу СУА**. За що дуже перепошує пресова референтка I-го Відділу

Михайлина Баран

ТРАГІЧНИЙ КІНЕЦЬ — ТРАГІЧНОГО ЖИТТЯ

(В першу річницю смерті Ольги Коновальць)

У тих жовтневих днях 1978 року Рим видався мені зовсім не таким, як я його знала досі. Десь заховалася по кутках радість, безжурні вигуки й пісні на вулицях — а безперервні струмики дощу і приголомшливі громовиці, що здоганяли одна одну, викликували настрій чогось грізного і трагічного. Немов ціла природа, а з нею і мешканці Риму безмежним плачем зустрічали смерть, що саме вдрує у так короткому часі гостила у Ватикані. Рясний дощ замазував плякати із знімком Папи Івана Павла 1-го, розліплені на мурах міста, а з ними образ, який так недавно пізнав світ. На двірцях і вулицях роїлося від незвичних для нашого ока італійських духовників, що вже з'їздилися на похорон, у чорних довгих одягах — немов сама смерть ходила вулицями вічного міста.

Здавалося, що присілася вона вже і на східцях знаного мені будинку над Тибром і у темних із-за дощу його кімнатах. Вони світили пусткою без своєї довголітньої господині, Тети Олі, а закроплений сльозами потік мало зрозумілих італійських слів вірної служки — Лідії, все ж малював живо образ трагічної події, яка зустріла в тій хаті самотню жінку, що носила прізвище Євгена Коновальця.

"Ось тут" — розказувала Лідія — "на цій камінній підлозі темного коридору, я знайшла свою півпритомну пані із зломаними стегном. Ось сюди" — показувала — "перенесла її з допомогою сусідів, заки приїхала допомога. Три повні доби лежала вона так, не маючи сили досягнути телефону чи докликатися сусідів. Бідна, бідна, що вона пережила за цей час!" — плакала Лідія.

Тета Софія розказувала дальші подробиці, які були нам знані давніше з листів, але тут на місці випадку ставали виразно перед очима. Вже в дорозі до лікарні, ми слухали про операції, ускладнення недуги, а головне про брак у Тети Олі охоти до дальшого життя.

Хоч як ми були психічно приготовані на зустріч із хворою, важко було прийняти дійсність. На тлі білої подушки зарисовувався вигострений недугою темний профіль, немов викутий із каменя образ римської давнини. Невже ж, це та сама Тета Оля, ніжна, відома зі своєї краси жінка?

* * *

Тета Оля була за своєю вдачею типовою одиночкою, хоч походила з великої родини Федаків, в якій було шість сестер і два брати.

Хворіючи молодою дівчиною на затяжну недугу легенів, перебувала довгий час на лікуванні у санаторії в Швейцарії. З того приводу всі на неї "уважали" та нею піклувалися куди більше, як іншими дітьми в родині. І від того часу вона ціле життя боялася протягів і холоду та найменшої простуди. (Може тому пізніше ніяк не хотіла

покинути теплого підсоння Італії, навіть коштом самоти?)

Маючи великі музичні здібності вона студіювала і закінчила музичну консерваторію у Відні, але її концертну кар'єру скрипачки перекреслила т. зв. "трема", яку ніяк не могла побороти. Здоров'я і музика, а при тому виїмково вразлива вдача — ось ті причини, що змушували усіх довкруги завжди на Тету Олю "хухати" і "носити її по руках". Чи могли її найближчі вже в тих давніх безжурних роках передчувати, що ця увага, це тепло, яке їй давали, обірветься безповоротно у дальших роках життя?

Цією самою ніжністю і постійною опікою оточив її Вуйко Євген (чи як ми звикли звати його в родині: "Вуйко Генко") у повних неспокою, змін і мандрівного життя роках їхнього подружжя. Провідник УВО, підпільник і революціонер, буваючи "дома"; байдуже чи був це дім у Берліні, Женеві, Римі, виконував усі домашні праці й закупи, щоб заощадити сили тендітної дружини й щоб дати їй змогу піти на концерт чи в оперу. Музика, хоч сама

добровільно закинула її, була для Тети Олі єдиною розвагою і втечею від усіх прикрих і важких проблем життя, які почалися із хвилюючою безповоротністю втечі з Галичини у 1922 році. Розпечена, молода дівчина пішла добровільно на важку дорогу жінки революціонера, залишаючи за собою родинний, теплий дім, батьків, сестер і цілу ту виїмкову атмосферу Сикстуської 48 у Львові, де жила від наймолодших років. Чи не диво, що Вуйко Генко, сам надзвичайно добра і сердечна людина, старався всіма силами все це страчене заступити?

Пригадую, як після трагічного 23-го травня 1938 року говорили в родині що "такі люди, як Коновалець не повинні ніколи одружуватися". Але тоді вже було запізно на таке, можливо і слушне твердження. Тета Оля, ця крихка, ніжна жінка, яка завжди всього боялася, мусіла сама протиставитися трагедії Роттердаму і зробила це з неочікуваною силою духа. Можливо, що допомогла у тому присутність малого сина і свідомість, що треба його власними силами виховати.

* * *

Здається усю любов та всі почування перелляла Тета Оля на сина Юрка, який переживши глибоко трагічну смерть батька, маючи 14 років став дорослим і перейняв місце батька в стосунку до мами.

Важко уявити собі більш тонкі і тісні взаємини, що розвинулися поміж тими двома людьми, яких доля залишила самотніми у чужому, непривітному морі важких воєнних років. Юрко, не лише опікувався мамою з безмежною любов'ю, але старався охоронити її від усіх небезпек і струсів життя. Навіть у своїх останніх сповнених жажливими болями місяцях перед смертю, він укривав перед нею свій безнадійний стан. Смерть Юрка у 35-ому році життя від недуги рака — це була друга трагедія, яку Тета Оля мусіла пережити. "Нікого з родини доля так не б'є, як Олю" — писав сеньйор родини вуйко Кость Паньківський. А додатковою іронією тієї долі було, що все це мусіла пережити найбільш тендітна з родини Федаків...

* * *

З Тетою Олею я нав'язала близькі взаємини щойно у дорослому віці, після Другої світової війни. У цих бурхливих роках 45-46, коли наша родина, як тисячі інших, була розкинена по всіх усюдах, 74 Лянготевере Флямінію у Римі — це була єдина певна і незмінна адреса, єдиний лучник для нас усіх.

Спершу ми листувалися у повсякденних, родинних справах, але з часом наше листування ставало щораз ширше і цікавіше, бо обидві ми любили писати листи. Тета Оля цікавилася поруч музики мистецтвом і літературою, цікавилася усіми проявами українського культурного життя тут в Америці і все хотіла знати. Сама, також любила подорожі і з кожної поїздки присилала живі спостереження. Глибоко релігійна, щороку свята Різдва проводила на медитаціях в Ассізі і завжди

повідомляла, що молиться там за нас усіх.

Вперше відвідала я Тету Олю у Римі щойно у 60-тих роках, вже після смерті Юрка, а відтак ми вже зустрічалися постійно при кожній моїй поїздки до Європи. Тут, в Америці, гостювала у нас Тета Оля разом із Тетою Софією Мельник, в часі 1-го Світового Конгресу Вільних Українців, на якому обидві достойні вдови, двох провідників ОУН були почесними гостями, а я виконувала обов'язки "ад'ютанта". Але у нашому живому листуванні і в наших зустрічах, хоч як сердечних, ми ніколи не порушували болючих тем смерті Вуйка Євгена і Юрка. Щойно 15 років після трагічного кінця Юрка, Тета Оля гостюючи мене в Римі, вперше почала розповідати про нього: вона знала про його невиліковну недугу і мовчала перед ним, а він також знав і не хотів їй сказати... В часі тієї сумної розповіді, що плила повинню довго здержуваних слів, Тета Оля відчинила ключем двері кімнати, в якій помер Юрко перед п'ятнадцятьма роками. Застелене ліжко, засохлі квіти на нічному столику, припалі пилом полички із сотками дрібних пам'яток: знімків, листів, карточок, які вони писали один одному.

Ми довго стояли мовчки, неспроможні на слова, але злучені почуттям трагедії, що відігралася в цій темній кімнаті.

Після цього дня, я зрозуміла, чому Тета Оля вибрала самотнє життя у Римі та ніяк не хотіла переїхати ні до кого з родини. В цьому мешканні, де у вітальні усміхався привітно зі знімка Вуйко Євген і де стояла ненарушена рукою часу кімната Юрка містилося ціле життя, трагічне життя самотньої, сумної людини, яку лише час від часу пригадував собі світ як "дружину полковника Коновальця".

* * *

У безнадійні, дощеві вечори того пропам'ятного жовтня 78 р., коли ми поверталися із сумних відвідин у лікарні, щораз виразніше визирало з усіх закутків старого мешкання над Тибром це невідкличне.

Ми знали, хоч не говорили голосно, що його господиня вже до нього не повернеться. З тим сумним почуттям ми взялися до ліквідування десятками років призбираних пам'яток, листів, знімків, дрібничок щоденного життя. І тоді, попала мені в руки одна з карточок, які писав Юрко до мами, і нараз, немов це було вчора, станув мені перд очима образ, коли вперше Тета Оля відкрила двері до його кімнати. Ожила знову її сумна розповідь та кінцеві слова: "Побачиш, що не переживу 78-го року. У цій родині, що двадцять років хтось один мусить відійти..."

* * *

Її прочуття справдилося. Трагічний випадок, що був початком кінця скоївся у 1978-ому році.

Тільки муки Тети Олі продовжилися аж до 6-го червня 1979 р.

Ольга Кузьмович

СЛОВО МАЄ ТАРАС ШЕВЧЕНКО, ПОЕТ І МАЛЯР

(Репортаж)

9-го березня невеличка група Дітройтчан, що веє себе скромно "Гуртком мистецького слова" і належить до Культурно-громадського клубу, влаштувала незвичайний літературний вечір під назвою "Шевченко говорить". Можна з певністю ствердити, що такого вечора присутні не чекали, бо таких вечорів у нас не влаштовують.

Незвичайне почалося відразу. Коли завеса піднялася, глядачі побачили екран, на якому з'явився краєвид: беріг моря, небо, хмари і місяць за хмарами. Ось він наближається — проєктор вихоплює деталі, побільшує... місяць росте, розпливається, стає футуристичним. А тим часом починає бриніти музика. Лагідна, розлога. То грають журливі бандури. Минає хвилина, дві... На сцені непорушні постаті виконавців: три жіночі постаті праворуч, три — ліворуч. Вони сидять, одягнені у довгі чорні сукні. За ними на підвищенні чоловіки — теж у чорному. У всіх на грудях червоні рожі. Виглядають суворо, а разом з тим святково. Музика, краєвид, сцена з мовчазними посталями створюють напружений настрій очікування. Між присутніми й сценою простягається невидимий зв'язок: очі, слух, розум, усі чуття активізуються.

Незабаром починає лунати рівний, виразний, без зайвого патосу голос першого декляматора: "Все йде, все минає..." Шевченкові "Гайдамаки" наводять на роздуми, кидають світло на далеке минуле. Ми разом з поетом переживаємо тугу за батьківщиною, співчуваємо його самоті, болям його "душі живої". Разом з ним милуємося безкраїм морем, білолицим місяцем, що пливе по небі — їтим краєвидом, що далі стоїть перед очима. Та ось на екрані кілька картин українського села, а за ними з'являється постать жінки, схиленої над роботою в полі. Жіночий голос, так само рівно, поволі читає "На панщині пшеницю жала". Лірична нота продовжується, на екрані сад.... "Садок вишневий"... Далі — картина сім'ї, усім знайомі постаті матері, дитини, старого діда, батька. Ми ніби слідкуємо за думками поета, що відбилися в його ліриці і в його малюнках: мати — хата — родина... Ось і Шевченкова власна хата, і вірш "Не називаю її раєм". Це вже нова нота, розлучлива, болюча. Так завжди у Шевченка — недовго сонце гріє, недовго серце веселиться, співає; раптом набігає хмара, насуваються сумні думки, котяться сльози. Як у епілозі з "Гайдамаків" "Бувало в неділю", де Шевченко згадує розповіді діда про Колівщину, які чуємо на тлі малюнку з постаттю сліпого бандуриста.

За задумом артистів-декляматорів Шевченко мав з'явитися перед нами як людина, що говорить до нас як до друзів, ділиться своїми інтимними думками, мріями, жалями, пише до нас листи, змальовує своє оточення. Його голос звучить невимушено, щиро, як у дружній розмові. Це не той голос, що ми звикли

чути — голос трибуна, народного месника. Тому вибір поезій, офортів, уривків з щоденника та з листів дещо незвичайний. Усе підпорядковане задумові створити портрет нашого поета саме таким, яким він був у буденному, щоденному житті під час перебування в далекому Петербурзі, на засланні, в казармах, у пустелях азійських, серед дикої невідрадної природи Киргизії. З вічною мрією про улюблену неньку-Україну, зі згадками про її чарівну красу, з любов'ю в серці до всіх, хто його не забував на чужині.

Ми чуємо найбільш ліричні Шевченкові спогади про дитинячу любов до малої Оксани, з якою вони "вкупочці колись росли" — і бачимо постаті малих дітей, пастушків, поле, небо. Чуємо інші спогади, ось як у вірші, адресованому Козачковському, де Шевченко описує свою першу науку у дядка, від якої малий Тарас утікав у бур'яни, де "списував собі Сквороду" (а на екрані з'являється малюнок величезних лопухів). Між тими спогадами — прозаїчний, практичний лист до брата Микити з Петербургу, якого поет закінчує благанням писати до нього "по-своєму", а не "по-московському". Згодом знов лист до того самого брата з докором, що той далі пише до нього "чорт-зна по-якому", замість писати "язиком людським".

Шевченко-людина і Шевченко-поет невід'ємні один від одного. Його особиста лірика про власну долю, життєві поневіряння та блукання по світі раз-у-раз переплітаються з роздумами про свою роллю як поета, про славу, про слово правди, надхнення. Ось як у вірші "Доля", де поет від спогадів про школу та п'яного дядка, від глузливого тону — "А ти збрехала!" — переходить до високої поезії і свідомості свого високого призначення:

**Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою
.....
Ходімо далі, далі слава,
А слава — заповідь моя.**

І Шевченко-поет і Шевченко-людина настільки просякнені українським духом, що неможливо уявити собі його без образу України. А тим більше на цьому вечорі, де слово має сам поет, Отже ми чуємо відверте признание, що замість шукати московської слави й співати на їхню ноту, "про Матрьошу, про Парашу, радість нашу" (тут, можливо, криється натяк на Пушкінську жартівливу поему "Домик в Коломне" з її героїнею Парашею), він співатиме про степи та запорожців.

Шевченкова щира віра, його постійні розмови з Богом — це риса його вдачі, без якої його портрет був би неповним. І ось ми чуємо чудові переспіви Давидових псалмів, а на екрані бачимо ескізи українських церков, які Шевченко малював, їздячи з

археологічною комісією по Україні. І як у розпучливих і палких псалмах, у яких цар Давид виливав своє серце й душу, ми чуємо крик поетового серця у його віршах, у листах до княгині Варвари Репніної. На екрані — вдумливі сумні очі поета (оцей його автопортрет з'являється безліч разів, стає лейтмотивом програми). Шевченкові листи до Репніної особливо розпучливі. Він пише про невимовну муку мистця, якому заборонено малювати в той час, як дика природа, тубільці "самі під олівець просяться". І тут з'являється ціла низка малюнків, що Шевченко робив потайки. Від них тхне Азією, а бандура віртуоза Зеновія Штокалка бринить якоюсь дивною східньою мелодією. Коли на цьому тлі звучать слова поета "Сонце заходить, гори чорніють... чорніє поле, і гай, і гори", а на екрані безнадійні азійські піски, похмуре небо, то стає аж моторошно. Це місце програми насправді драматичне і по-мистецькому бездоганне.

Крок за кроком стежимо ми за шевченковим життєвим шляхом. Чуємо багато записів щоденника (їх аж 10), листи до Лизогуба, Гулака-Артемівського, графині Настасії Толстої, до Михайла Лазаревського та інших (усього 14 уривків). Бачимо майже всі головні мистецькі твори, включаючи декілька портретів. І поступово пізнаємо душу поета, його погляд на людей і природу, що відзеркалилися і в його ліриці і в офортах та ескізах. Разом з ним крокуємо від молодих років до старости. Нарешті, "Минули літа молодії", "Буває іноді старий" та псалом "Боже, нашими ушима" закінчують оцей надзвичайний портрет живого Шевченка. У фіналі звучить "Заповіт", якого присутні не співають, а слухають, і тому знайомі слова якось набувають нового змісту, так ніби вони звернені безпосередньо до кожного слухача.

На самому початку упорядники програми висловили прохання стриматися з оплесками аж до закінчення. Після "Заповіту" зірвалася справжня буря оплесків — щирих, довгих, радісних. Усі обличчя були зворушені, усі висловлювали один одному своє захоплення, юрбилися коло виконавців, бажаючи потиснути їм руки з подякою за справжню естетичну й емоційну насолоду.

ПАРАДОКСИ

Американський Федеральний Уряд видасть цього року багато мільйонів доларів на наукові дослідження (research). І так:

1. 2,500 дол. на дослідження, чому грубі люди люблять буфетові приняття*.
2. 3,000 дол. на дослідження, чи і як люди в уніформах уживають парасолі.
3. 65,323 дол. на студії способу zatrudнення робітників в 16 столітті в Данії.
4. 85,000 дол. на зложення словника мови "Tzotzil", якою говорять 10,000 індіанців Мая.

Occupational Safety and Health Administration вимагає, щоб усі рушійні машини на будовах мали сильні звукові сигнали, щоб запобігти випадкам

* smorgasboards

Треба особливо підкреслити мистецьке оформлення програми. Вибір прозірок, їхній показ — то широким пляном, то зблизька —, музичний супровід, прекрасний звук (у залі було встановлено кілька величезних голосників) — усе це заслуговує на найвищу оцінку. Читання творів Шевченка було виконане з добрим смаком. Усі читали майже в тому самому темпі, неголосно, без афектації, при чому листи й уривки з журналу звучали так само інтимно, як і поезії, створюючи враження продовження розмови. Чоловічі голоси чергувалися з жіночими, вибрані тексти добре підходили до кожного виконавця. Ніхто з них не намагався притягнути до себе особливу увагу ані виглядом ані голосом. Усе — і слова, і музика, і ілюстрації з Шевченкової малярської спадщини — було підпорядковане одній меті: представити поета якнайповніше, якнайприродніше. І цієї мети учасники вечора досягли, за що їм усім велике спасибі.

P. S.

Хоч організатори та учасники вечора не шукали "слави", хочеться назвати їх поіменно. Управа гуртка складалася з Люби Китастої (голова), Володимира Грушкевича (заступника голови), та Роми Когут (адміністратора). Виконавцями були: Віра Андрушків, Андрій Лятишевський, Богдан Нижанківський, Володимир Прокопович, Юрій Розгін, Марта Савчук, Ярема Цісарук, Гена Юрків-Скипакевич, Христина Фединська. Консультантом був Богдан Нижанківський, Діловим господарем — Марта Савчук. Вибирали й упорядковували матеріал Богдан Нижанківський, Люба Китаста та Володимир Грушкевич. Спеціальне оформлення опрацювали Марта Савчук, Володимир Грушкевич та Андрій Лятишевський. Прозірки були роботою Володимира Грушкевича, звуковим оформленням завідував Марко Ігор Тофан, а технічними помічниками були Ярема Цісарук, Роман Скипакевич, Андрій Стасів та Юрій Стасів. Про рекламу подбали Марта Савчук та Рома Когут. Для програми була використана музика Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка та "Думи мої" бандуриста сл. п. Зеновія Штокалка. Подяка належить також пані Олі Ласці, яка подала ініціативу створення імпрезового фонду та перша склала пожертву.

переїхання робітника. Рівночасно радить, робітникам затикати вуха корками** для охорони від надмірного галасу.

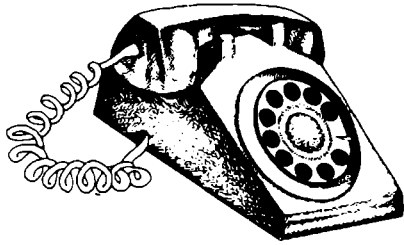
Деяким шпиталям роблять річні інспекції дві різні агенції. Кожна з них приписує іншу височину для прикріплення огнегасників на стінах. В консеквенції шпиталі мусять два рази річно перевішувати свої огнегасники перед кожною інспекцією.

Чи ви знаєте, що найбільше алкоголю зживають французи, а саме 16 і 1/2 літрів на особу на рік? Американці є на четвертому місці, 10 літрів на особу в рік.

Подав за журналом АФП

P. M.

** ear plugs

Тільки між нами і телефоном ...

ТРЕБА В ДЕЧОМУ ТАКИ ЗАМЕРИКАНІЗУВАТИСЯ!

Після одного концерту д-р М. запросила мене до свого авта щоб відвезти мене додому. Це буде їй майже подорозі. Я радо згодилась, бо мені завжди цікаво з нею зустрітись і поготорити.

Розмова швидко дійшла до виборів в США.

— Пані Любо, я дуже вже жду на листопадові вибори!

— Правда, хочеться вже знати, хто вийде президентом і хочеться бачити нормальну працю його, а не таку, коли весь час треба оглядатися на задні колеса, себто на різні групи, що і як будуть голосувати.

— Це правда, що треба мати вже "нормальну" ситуацію, та для мене це завжди є добрим прикладом, коли кандидати протилежних партій подають собі руки й обіцяють піддержувати вибраного. Від крайових конвенцій обох партій до кінцевих виборів в листопаді — це така позитивна справа.

Я зрозуміла що д-р М. звертає увагу на поведінку переможеного у відношенні до переможця. Справді цей шляхетний і позитивний жест співпраці приємно обсервувати.

— Хотіла б я, пані Любо, щоб під цим оглядом ми дещо заамериканізувались! А то виглядає, що ми вміємо тільки критикувати в стилі передвиборчої кампанії. А дальше? Не штука поводитися в першій стадії розвитку, треба вміти й вирости з цього.

— Пані доктор, ви говорите про наші громадські справи?

— Так! Треба бути свідомим цього, що за останній рік сталось багато різних подій, на які ми зареагували досить незріло!

— Наприклад що, пані М.?

— Треба признати, що до весни 1979 р. наші громадські справи плили відносно непогано. Була співпраця і навіть певна гармонія.

— Це правда, якось не було чути великих вискоків одних "патріотів", що себе вважали на 120% кращими від інших.

— Ось бачите! А від того часу немов би хтось розв'язав мішок з різними колодами, щоб ними кидати під ноги: особисті напади на одного редактора, наміри маніпулювати нашими центральними установами, сіяння низької "критики" Пласту, бойкотування наукової інституції, дискусії, претенсії і

вимоги до свіжоприбулих і т. д. і т. д... А хто з цього користає?

— Пані доктор, чи ви припускаєте, що це все пов'язане?

— Чи пов'язане чи ні — цього ми не знаємо. Зрештою, не хочеться ставати параноїдальним. Важливим фактом є те, що саме тепер багато цих проблем є — і як ми на них реагуємо!

— Це правда! Проблема не так у самих цих проявах як у нашій поведінці. А хто з нами не погоджується то вже ворог. Такий підхід дуже пасує завжди з'являється, в політарних країнах, але чому в нас, тут!

— Бачите, пані Любо, які ми непослідовні. Самі критикуємо комунізм за їхнє придушення протилежних поглядів — а тут це практикується. Ось в нашому місті один визначний діяч, що 30 років був у проводі нашої громади тепер є бойкотований своєю групою, бо він смів висловити іншу думку, бо смів заступитись за право інших мати іншу думку...

— Не знаю, пані доктор, чи це треба соціологів чи психологів для поради, як позбутися такої поведінки.

— Може і одних і других, а ще крім цього й спеціалістів політичних наук. Ми задоволені тоді, як нам кожний потакує. Ми не терпимо індивідуальностей. А такий "масовий" підхід потрібний тільки диктаторським уладам!

— Нам треба б уже дозріти!

— Так! Треба під цим оглядом заамериканізуватись. Треба вміти обстоювати свої погляди, але не називати інакодумаючих зрадниками, треба вміти подати руку і, як після виборів, разом співпрацювати. Треба шанувати різні погляди, бо це ознака, що ми ще думаємо, що не стали роботами, запрограмованими істотами з твору "1984"

Любов Калинович

НАША ОБКЛАДИНКА "ВОРИННЯ."

Особливістю гуцульських полонин є вориння. Це великі дерев'яні огорожі, які не дають розбігтися худобі. Що 10 метрів приблизно вистають два високі коли зв'язані в горі дерев'яним обручем, що його називають "гужевиком".

Світлив Роман Крохмалюк.

Пригадуєте, як нам було спершу дивно, коли чули безпосереднє звернення до кожного у розмові наших знайомих американців? Після всіх наших куртуазійних "пань докторових", "інженерових" і "професорових", ми несподівано вже на першій товариській зустрічі були лише Олі, Ірени, Мері, а наші мужі також лише Івани, Романи і т. д. Ба, щобільше, за короткий час звертався вже по імені до Вас навіть Ваш лікар, Ваш "босс" і Ваш сусід, з яким Ви до речі ніколи товарисько не в'язалися.

І ось ми всі до того привикли, хоча в нашій спільноті залишилися з початку при всіх відповідних і невідповідних титулах, як це було прийнято раніше.

Але з роками, зокрема молодші серед нас, почали закидати цю нашу титуломанію, яка, як казали, була залишком ще австро-угорської імперії, де кожний мусів "чимось бути".

Усі наші жінки, які боролися проти прикріплення до них академічного ступеня мужів — зіждали з полегшою.

Чи справді однак цей звичай вже на завжди проминув? Виявляється, що ні. Ось недавно одна із знайомих з громадської праці жінок звернула мені увагу на новий курйоз нашої спільноти у присвоюванні звичаїв країни поселення. Отож наші панове легко переходять на звернення по імені до жінок, з якими зустрічаються при громадській праці, але продовжують пильно задержування титулів (навіть коли вони сумнівної "воєнної" вартості) у відношенні до мужчин. Отже один чи другий пан голова громадської установи вільно в одному віддиху говорить про пана магістра, професора такого і такого і паню Соню, Олю, Оксану, які сидять побіч славного "магістра".

Курйоз, правда? Тому треба нам його виправляти, де лише на нього попадемо. Якщо впроваджуємо ті безпосередні форми, то до всіх, а коли офіційщина, тоді також до всіх однакова. При тому звертаймо увагу, що багато з тих пань Марусь, Оксан і т. п. мають також свої академічні ступені, а якщо ні, тоді напевно мають повні прізвища.

БУДЬМО ЗНАЙОМІ, УКРАЇНЦІ ВСІХ КОНТИНЕНТІВ!

Це заклик Осередку Листування, створеного при кінці 1973 року заходом д-р Теодозії Савицької, референтки Суспільної Опіки Головної Управи Союзу Українок Америки, та провадженого Анною Кравчук, членкою 86-го Відділу СУА в Ньюарку Н. Дж.

Мета Осередку Листування — дати змогу українцям та їхнім нащадкам, розкиненим по всьому світі нав'язати контакт. Листуватися можуть усі — старші, молодші і зовсім молоді. Особи однакової статі чи різної, одружені і неодружені, студенти і учні різного роду шкіл. Зацікавлені в листуванні мають звернутися на нижче подану адресу, подаючи такі інформації: ім'я, прізвище та докладна адреса (латинкою), вік, суспільне становище чи професія, з ким бажаєте листуватися, зацікавлення, знання мов, рік студій або кляса. Ці інформації полегшують підібрати відповідних кореспондентів. Звернення треба посилати на адресу: Mrs. Anna Krawczuk 26 William Street, Maplewood, New Jersey 07040 — USA.

Хоча членство Осередку Листування зростає, все ж таки є члени, що чекають відповідного кореспондента. Ось і уривки з деяких листів, що надійшли в останніх місяцях:

"... Чи у Вашій картотеці є Білинська, Білинський та ще із Самбірщини? Може удасться мені, завдяки Вам, зробити зв'язки з Білинськими у світі... Богдан Білинський, Сан Павло, Бразилія..."

На жаль нема більше Білинських в нашій картотеці — а напевно хтось із читачів знайдеться!

"... Я й моя дружина проживаємо в Чикаго й у незадовгому часі підемо на емеритуру, маємо бажання виїхати до Нового Мехіка й шукаємо інформацій про скупчення наших земляків. Чи знаєте когось, що там живе?... О. К."

Ніхто з Нового Мехіка не зголосився до Осередку Листування, а може хтось із читачів може нам поможти, щоб ми могли відповісти панові К.

"... Чи не могли б Ви мені розшукати в Австралії Івана Оберемка? Це мій добрий знайомий з Дніпропетровщини... Л. Черко, США."

"... Я молода студентка і пляную вакації в Європі, чи зголосився хтось до Вас до кого б я могла заїхати, з Франції та Німеччини?"

Як бачимо з цих уривків, потреби Осередку Листування поширюються майже з кожним листом, що приходить. Наша земля поселення в США велика, наших людей кидають по всіх штатах — коли Ви думаєте Ви одині українці в Нью Мехіко, Міссісіпі чи інших віддалених штатах — напишіть! Може якраз хтось із наших живе біля Вас. І може через листування познайомитесь. Це напевно відноситься до інших держав світу, де українці поселилися. Надійшли також листи від самотніх осіб з Канади, США, Австралії та Бразилії, що не хочуть самі жити; надійшли листи з Півд. Америки від молодих віком і деякі з них дотепер чекають на відповідного кореспондента. Коли Ви любите писати, цікавитесь життям українців розкинених по цілому світі, зголосіться до Осередку Листування.

Анна Кравчук
координаторка Осередку Листування
СУА

НИКИФОР КРИНИЦЬКИЙ.

З приємністю прочитала в "Н.Ж." за січень 1979 р. репортаж про Никифора Криницького і про виставку його картин в Українському Музеї 11-го листопада 1979 р.

Кілька років тому, перебуваючи в Польщі, я відвідала Криницю, де жив і працював Никифор Криницький. Про нього ще оповідають місцеві люди, що з ним розмовляли, коли він сидів і малював при дорозі — на вулиці в Криниці. З оповідань цих людей я довідалась, що Никифор жив "в холоді і голоді", дуже, дуже бідно. Коли Криницю відвідали французькі малярі, вони побачили на головній вулиці скорчену постать Никифора. Він, нікого не помічаючи, малював. Вони зупинились і старались якось розговоритися з ним. Розмова скінчилась, як і почалась, через незрозуміння мови. Але, одно слово він розумів "Полоне, поляк? Він заперечував маханням руки і казав: ЛЕМКО. Щонеділі ходив він до костьола (бож українські церкви були віддані вже полякам), все стояв на тому самому місці. Як відомо, є багато малюнків з будівель Криниці, а також святих. Малюнки Никифора підтверджують досконалу вмілість і пропорцію ліній.

Цікаво, що ніде немає його малюнків, де були б зображені жінки. Він говорив, що трактує жінок так, як каже прислів'я: "Молиться під Хрестом, а чорта має під шкірою".

Після відвідин Криниці чужинцями, появилось більше прихильних статей про талановитого, самотнього маляра. А Никифор все сидів просто таки на вулиці і малював. Інколи продавав свої картини, а частіше увечері забирав їх з собою. В Криниці завжди перебувають чужинці — часто на лікуванні. Кажуть, що під натиском їхньої opinii, урядові чинники Криниці там же на головній вулиці збудували "будку-сховище" для переховування картин Никифора вночі. Коли він лишав місце праці, то вже мав де скласти картини. Деякі картини Никифора висять по урядових установах у Криниці.

Мистецькі критики зазначають (навіть у Польщі), що творчість Никифора належить до лемківської культури. Я читала такі статті в Польщі.

Цікаво, що, коли помер Никифор, повідомлені були лише ксьондзи. Але якось довідались і українські священники і приїхали на похорон до Криниці. Гарний мармуровий пам'ятник поставлено на могилі Никифора за державні кошти. Цей цвинтар у Криниці є сам по собі "музей" і варто оглянути його.

Т. Романишин

ФОНД ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА НАД МОГИЛОЮ ІЗІДОРИ КОСАЧ БОРИСОВОЇ

З ініціативи Владики Мстислава, Митрополита Української Православної Церкви в США, створено фонд побудови пам'ятника над могилою **Ізидори Косач-Борисової** на православному цвинтарі у Саут Бавнд Бруку. Фондом керуватиме громадський комітет.

Уже відкрито окреме конто в Православній Кредитівці у Бавнд Бруку. Охочі можуть вислати пожертву на пам'ятник на адресу:

St. Andrew's F.C.U.

P.O. Box 373

So. Bound Brook, N.J. 08880

Att'n acc. No. 1376

Грошеві перекази виставляти на Kossach-Borysova Fund.

Прохання: У прилученому листі чітко писати ім'я та прізвище жертводавця українською мовою.

СТИПЕНДІЯ ім. ВАДИМА ДОБРОЛІЖА НА 1980 РІК.

У вересні 1979 р. стипендію ім. Вадима Доброліжа (четверту з черги) одержали двоє студентів мистецького факультету Альбертського університету (Канада) — Марія Мариняк і Данило Панилик. У 1979 р. стипендію збільшено з 500.00 до 600.00 дол. Отже за рекомендацією журі, до якого належали проф. І. Кейван, Лілея Горняткевич і мисткиня Марлін Калин стипендію призначено і поділено між двома аплікантами.

Управа стипендійного фонду повідомляє, що вже приймається зголошення на стипендію.

За інформаціями проситься звертати на адресу секретарки:

Mrs. Vera Bayrak

201,9737 — 112 St.
Edmonton, Alberta, T5K1L3
Canada.

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

Але всі, що були в Іспенської, і син її Віктор, не розуміли моїх виводів: "Навіщо вам самостійности? — Питались. — Ваша правда, якби був цар, але тепер?"

Коли я відповідала, що властиво нічого ще не змінилося в порівнянні з попереднім режимом, то відповідали, що все це прийде — народоправство і самоврядування. А відділюватися немає потреби і некорисно. Один добродій одверто заявив, що "без України ми не можемо жити. Самі нарікайте на себе, що такі багаті!" А Віктор навіть дивувався, як можна піднімати таке дрібничкове питання у такий великий час. "Що за Україна? Була і буде Малоросія!"

Я побачила, що немає там з ким говорити. Одна тільки Іспенська мене трохи розуміла: "Знаєте, — сказала мені ця старенька вже жінка, — в першу хвилину по перевороті груди радість розпирала! А тепер починаю боятися. Надто вже комуністи підносять голос, а це велика небезпека для всієї революції!" — Це було сказано в березні 1917 року...

Залишилось мені ще перебалакати з представниками есдеків, але я вже не мала надії в них щонебудь досягнути. Щоб зустрітися з ними, я поїхала до Орехова Зуєва, де на фабриці Морозова мав відбутися робітничий мітинг. Переодягнута за робітницю, я вмшталась у натовп. Чекали представників комуністів, які мали агітувати за негайне закінчення війни. Але тоді вони ще не мали такого впливу й збори ухвалили продовжувати війну до переможного кінця. Злі язики казали навіть, що комуністичні агітатори повернулись звіттіля трохи ушкодженими, але я цього не могла перевірити та й воно мене не цікавило. Мені хотілося почути щось інше, чого ніхто там не підносив. На другий день я відвідала їх комітет, але там теж почула, що "тепер усі народи мають рівні права", або "киньте про те говорити, тепер усе зміниться!" Злість брала мене. Виходило так, що вони ідеалісти, а я недовірок та псую цим недовір'ям радість переведеної революції.

— Може ви щиро вірите в добрі наміри революціонерів, але я українка і маю право турбуватися долею свого народу. Занадто багато лиха зазнав він від росіян — відповіла я.

— Прошу пам'ятати, — сказав мені член комітету, — що це все було за царату. Тепер все це неможливе, тепер народи самі вільно будуватимуть своє життя. Тільки не вигадуйте ви якоїсь самостійности!

— Але ж коли ми маємо самі будувати своє життя, то не дивно, що хочемо самостійности!

— Але це нам не на руку!
А як ми не схочемо?

— То доведеться примусити вас до цього!

— Так? А де ж ваші демократичні кличі? Гарна воля народу, нема що й казати!

І тут я почула від них про "нерозуміння загальної справи", про "ніж у спину революції" і т. д. Одне було ясно, що вони, може навіть і щиро, вірили, що Україна не проіснує без допомоги "старшого брата".

— Тоді і Крим і Кавказ захочуть відділитися, — говорили.

— Авжеж, якщо захочуть! Самі ви завинили, що їм хочеться жити без вас!

— Ніколи цього не буде. Росія сильніша, ніж ви думаєте; нікому не дозволимо обезсилити її!

Я бачила, що розмова кінчається сваркою, і попрощалася. Нічого вже було мені у Москві робити. Тому я виїхала першим поїздом до Чернівців.

Наскільки подорож до Москви була приємна, настільки поворот був жахливий. Змінилася зовсім атмосфера й люди. Доброзичливості ніби ніколи й не було в подорожніх, а її заступили ворожість і егоїзм. В купе на 8 душ напхалося 19 осіб. Все це сварилося, штовхалося, перекидало свої й чужі клунки. Я сиділа в кутку, налякана тіснотою і товариством, що складалося по всій правдоподібності зі спекулянтів. Під час пересадки в Києві довелось мені лізти через вікно, бо речі вже були у вагоні, а увійти через двері не було змоги. У Жмеринці чекала мене знов пересадка, при чому я ледве врятувала один свій пакунок, що його хотіла забрати якась жінка. Лиш завдяки одному воякові, що бачив, як носій вніс його до вагону, вдалось мені його одержати і то вже на ходу потяга. Були всі ознаки, що починає діяти сила п'ястука.

Приїхала додому несподівано о 2-й годині вночі. Василя ще не було вдома. Мене це не здивувало, бо я знала, що має багато справ і пропадає на різних зборах. Я сіла при відкритому вікні чекати його й відчула ту різницю між тим, що бачила по дорозі, і в Москві. Тиша і спокій огорнули мене. Я, здається, навіть задрімала при вікні, коли збудив мене голос Василя, що наказував нашому візникові Пікульському подати коней на сьому рані.

— О, ні, — кликнула я через вікно — Пікульський, дай нам час виспатися завтра! Приїдь о 9-тій!

— Добридень, сестричко! — привітався Пікульський. — От дякую вам! Висплюсь і я, бо пан доктор мене зовсім заїздив.

Продовження буде

Вісті з Централі

**НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА
ВПЛАТИЛИ В БЕРЕЗНІ 1980 р.:**

У Світовій Жіночій Конференції в Копенгагені в днях 14 — 30-го липня ц.р. візьме участь **Іванна Рожанковська**, голова СУА. Журнал "Наше Життя" буде репрезентувати **Мотря Кушнір**.

В днях 17-го і 18-го травня 1980 р. відбулася Коференція Голів Окружних Управ з участю голів усіх дев'яти Округ.

Конференцію провадила голова СУА **Іванна Рожанковська**. Участь брали членки Екзекутиви і організаційна та пресова референтки. Була теж присутня директорка канцелярії Централі.

Точніше звідомлення включно з ухвалами конференції появиться в наступному числі "Нашого Життя".

Христя Навроцька
за пресоу комісію

РЕФЕРЕНУРА МИСТЕЦТВА І МУЗЕЮ

Дня 27-го травня 1980 р. вислано до Відділів і Окружних Управ обіжник в справі творення гуртків любителів народного мистецтва в їхніх місцевостях. Ціллю таких гуртків є:

1. Поглиблювати знання про народне мистецтво при помочі і співпраці одиниць, які мають знання з різних ділянок народного мистецтва.

2. Відтворювати народне мистецтво та вишукувати речі, які вже забуваються і затрачуються як приміром забуті стіби, техніку килимарства тощо.

3. Бути носіями та пропагаторами стилевости у відтворенні народного мистецтва та бути помічними в організуванні виставок народного мистецтва.

4. Передавати знання і любов до народного мистецтва молодшому поколінню, організуючи для них практичні покази та гутірки.

5. Дбати про розбудову Українського Музею в Нью-Йорку та поставити його на високому рівні, щоб він пишався поруч не тільки малих, але й більших музеїв Нью-Йорку.

6. Допомогати дрібними речами мистецької вартости музейній крамничці, щоб скріпити фінанси Українського Музею, а теж вдоволити і притягнути відвідувачів.

До гуртків можуть належати членки і не-членки СУА, а теж і чоловіки. Працю гуртків повинна координувати мистецька референтка Відділу.

"В "Нашому Житті" ч. 4, за м. квітень 1980 р., стор. 21 в списку за лютий "На стипендійну акцію СУА" пропущено вплату **150.00 дол. п-ва Ігоря М. І Лесі Макухів, Ілендейл, Каліфорнія.**

В світлу пам'ять нашої дорогої Стрийни **Марти зі Стефановичів Дурбак** складаємо **20.00 дол.** на стипендійний фонд в Бразилії.

Олена і Лев Кокодинські

250.00 дол.: Євген і Мирослава Наливайко, Лестер Прері
233.00 дол.: 31 Відділ СУА, Віскансин Деллс
по 200.00 дол.:

Йоганна Михайленко, Саскатун, Елмер і Ольга Берчі, Гантінгтон, д-р Семен і Ірина Дорошаки, Боффало, Максим і Юлія Грибики, Австралія, Григорій Федорук, Австралія, мгр. Марта Шиприкевич, Філядельфія, 26 Відділ СУА, Дітройт.

180.00 дол.: Іванна Головата, Кровн Пойнт

по 150.00 дол.:

Марійська Дружина Пань при УКЦ, Лос Анджелес, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймсбург, 74-ий Відділ СУА, Чікаго, Іван і Марія Горбачуки, Боффало, д-р Андрій Олексюк, Лос Анджелес, Віра Левицька, Нью-Йорк, Роман Іваницький, Нью-Йорк

по 100.00 дол.:

Володимира Русинко, Боффало, Іван Н. Макух, Боффало, Оксана Салдит, Амгерст

по 75.00 дол.:

д-р Михайло Сайкевич, Боффало, Богдан і Ольга Козаки, Сілвер Спрінг

по 50 дол.:

д-р Роман і Лідія Смики, Ковл Сіті, 73-ій Відділ СУА, Бриджпорт, Володимира Михайлів, Честер (Друга рата), Марія Храплива, Ст. Луїс

по 25.00 дол.:

Микола Левчик, д-р Володимир Пасічник, Богдан Дусанівський, всі з Боффало. Марія Крижанівська, Рочестер

по 20.00 дол.:

Анна і Омелян Бровар, Чікаго, Ростислав Петрів, Кенмор, Ілярій Папуга, Лякаванна.

по 10.00 дол.:

Іван Керницький, Нью-Йорк, Надія Гадзевич, Йорктаун Гайц, замість квітів на могилу бл.п. Софії Волчук

Разом 3.943.00 дол.

ВПЛАТИЛИ В ТРАВНІ 1980 р.:

500.00 дол.:

Українська Щадничо-Позичкова Спілка "Певність", Чікаго

200.00 дол.:

Марія Душник, Бруклін

по 150.00 дол.:

д-р Константин Бачинський, Парма, д-р Дарія Войтина, Парма, Тарас і Ірина Івасиви, Філядельфія, Йосиф і Надія Гадзери, Чікаго, Уляна і Володимир Дячуки, Ратерфорд

75.00 дол.:

д-р Роман Топольницький, Віліамсвілле

20.00 дол.:

Олена Кокодинська, Йонкерс

Разом 1545.00 дол.

Ірина Качанівська

Просимо жертводавців вибачити нам помилку, наслідком якої список за березень пропущено у попередніх числах "Нашого Життя"

Редакція

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXII РІК ВИДАННЯ

ЧЕРВЕНЬ

ЧИСЛО ШОСТЕ

КОНФЕРЕНЦІЯ РОДИНИ

Саме тепер проходить в різних частинах США Конференція Родини, влаштована заходами Білого Дому. Підготовка до неї розпочалась ще в 1978 р. А тому, що вона велася без розголосу, то перебіг цих Конференцій є до певної міри несподіванкою.

Ініціатива до того вийшла від президента Картера, який ствердив, що американська родина потребує підтримки й допомоги. Для цього він створив 40-особовий дорадчий комітет, що мав зайнятись підготовою до тих конференцій. І впродовж двох років планоно й послідовно розглянено всі проблеми. Наперед улаштовано переслухання, в яких висловились пошкодовані. Це були старі люди, що живуть під опікою дітей і недобре себе почувають. Дальше — факти побиття жінки чоловіком, дітей батьками або старих батьків дітьми. Вкінці велике лихо алкоголізму, що нищить не тільки людину, але й її родинне оточення. Ці переслухання провадили фахівці, а прислухувались до них учителі, законодавці і правники. Багатий матеріал тих переслухань (вони відбулися в семи місцевостях) впорядковано й опрацьовано, й вони дали підставу до стейтових нарад.

Впродовж 1979/80 рр. в поодиноких стейтах відбулись наради, в яких розгорнено вже плян протидії. Його опрацьовали стейтові комітети, що

складаються з фахівців. Теми одного стейту охоплюють — наприклад, податкову систему, суспільну опіку, затруннення працівників, родинне життя, як предмет у школах, приміщення старих людей, відношення батьків до шкільництва, допомога калікам, кваліфікація домашньої праці і т. д.

У тій стадії зголосили свою охоту до співпраці великі громадські організації. Дорадчий Комітет охоче прийняв їхніх представників. Щоб згадати лиш кілька — Американська Асоціація Жінок-Університеток, Американська Асоціація Домашнього Господарства, Асоціація Родинної Служби, Інститут Мультикультурности й інші.

А тепер настав час це звести докупи і поінформувати американське суспільство про вислід. Це станеться на трьох Конференціях Родини, що заплановані в різних частинах Америки. Для сходу Америки це відбудеться в Балтиморі (5-7 червня), для середньої частини в Міннеаполісі (19-21 червня), а для західної в Лос Анджелес (10-12 липня).

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) дістала запрошення й вирядила Лідію Лемішку з Балтимору в ролі обсерватора. Наші складові організації в США можуть узяти більш активну участь і напевне скористають із того.

ПРОЗІРКИ МИСТКИНЬ

На Світовій Жіночій Конференції в Копенгагені передбачений також фестиваль жіночих образотворчих сил. Для цього заснувався окремий комітет, що буде демонструвати в Музеї зразки жіночої творчости. У програму фестивалю входять — покази прозірок, виставки монографій, каталогів і поштових листівок із репродукціями картин.

Комісія Зв'язків СФУЖО поставила використати цю нагоду, щоб показати зразки творчости українських образотворчих мисткинь. З допомогою Мистецької Студії у Філадельфії удалося уложити збірку прозірок із творами малярок різного часу й напрямку. Першою можна назвати Марію Іванову-Раєвську, яка провадила мистецьку школу в Харкові на переломі століття. Потім слід

згадати Марію Башкірцеву, яка померла молодю, якої твори знаходяться в музеях Франції. У Парижі працювала також Софія Левицька, яка полишила портрети й дереворити. Незрівняна Олена Кульчицька придбала малярську освіту у Відні й діяла в різних напрямках. Тепер впорядковано у Львові музей її творів. Марія Дольницька також малярську освіту здобула у Відні і працювала в ділянці емалі. Ярослава Музика була знавцем і реставратором ікон, малювала і працювала також у графіці. Ніна Левитська — це єдина скульпторка зпоміж них, що мистецьку освіту здобула у Празі. У Празі навчалась також Галина Мазела, найбільш модерна зі згаданих мисткинь.

Разом виготовлено 43 прозірки з відповідним каталогом.

НАРАДИ УПРАВИ СФУЖО

Щорічний з'їзд членів Управи СФУЖО, що звичайно відбувається восени, цього року відбудеться в Торонто. Для підготовки цього з'їзду, в якому беруть участь члени Управи і голови Комісії (біля 30 осіб) — буде створений окремий комітет.

СКЛАД ДЕЛЕГАЦІЇ СФУЖО

Делегація СФУЖО на Світову Жіночу Коференцію в Копенгагені складається з кільканадцять осіб. Її очолює Олена Процюк, референтка зв'язків. Дальшими учасницями є з Америки: Дора Рак ("Українка у світі"), Любослава Шандра, програмова реф. СФУЖО, д-р Марія Квітковська (Український Зол. Хрест), Дарія Степаняк, Лариса Кий (Об'єднання Жінок ОЧСУ), Мотря Кушнір ("Наше

Життя"). З Канади є зголошені пп. Марія Шкамбара й Іванна Остафійчук (Об'єднання Жінок ЛВУ). З Європи прибудуть Ольга Штайнер, Ірина Спех, Валентина Терешкун, Віра Ковальчук (ОУЖ Німеччини), Марія Ткачук (ОУЖ Вел. Британія), Ольга Вітошинська (СУФранції). Є можливість, що зголоситься ще одна-дві особи. Список доповнимо в черговому числі.

ЗУСТРІЧ У БІЛОМУ ДОМІ

Дня 8 квітня Білий Дім у Вашингтоні улаштував зустріч для проводу різних національних груп, що проживають у США. Зійшлося біля 200 осіб в одній із приймальних залів палати. У програмі були виступи членів уряду й президента Картера. Промовляв А. Кан на тему інфляції, а пізніш З. Бжезінські на тему зовнішньої політики. Президент привітав етнічних провідників висловлюючи їм признання за внесення своїх культур в американське життя та збереження своїх громад і родин. Після того було невелике прийняття.

Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій репрезентувала д-р Наталія Пазунок, заступниця голови. Від Союзу Українок Америки прибула голова Іванна Рожанковська.

VIII БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Вже проголошений речинець VIII Балю Української Преси, що має відбутися 15 листопада 1980 р. у Філядельфії. Його влаштує щороку Фінансова Комісія СФУЖО та Спілка Українських Журналістів Америки. Цього року Баль відбудеться в залі св. Йосафата на Френкфордті.

УКРАЇНСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ЛОНДОНІ

Як щороку, так і тепер Організація Українських Жінок Вел. Британії влаштувала 8 березня демонстрацію в обороні ув'язнених жінок-українок перед советською амбасадною в Лондоні. Тому що цього року припала 30-та річниця смерті сл. пам'яті ген. Романа Шухевича, до членок ОУЖ долучились комбатанти і молодь. У поході взяла участь велика кількість демонстрантів із прапорами і транспарантами. Демонстрація розпочалась о год. 2 по-полудні і тривала до 4.30. Програму провадила Богданна

ЗГАДКА ПРО ЯРОСЛАВУ З РУБЧАКІВ-БАРНИЧ

З великим сумом і жалем повідомляємо земляків, а особливо колишніх членок Філії Союзу Українок, Станиславів, що 27-го березня померла наша Достойна членка, *Ярослава з Рубчаків-Барнич*.

Впродовж кільканадцяти літ працювала Вона як культурно-імпрезова референтка при Управі Філії Союзу Українок у Станиславові. З цієї праці вив'язувалася прекрасно

її праця як режисера при різних дитячих імпрезах, то зі старшими то з гімназійною молоддю була подиву гідною. Ніколи не бракувало їй часу й охоти у праці для Товариства, чи на яку добру ціль.

Крушельницька, заступниця голови ОУЖ.

КОНВЕНЦІЯ ГЕН. ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ

В днях 5-9 червня 1980 р. запланована 88 Конференція Ген. Федерації Жін. Клубів у Ст. Луїс, Мізурі. Як звичайно, у програмі Конвенції передбачена вечерея закордонних клубів, а за два дні полуденок. Представницею СФУЖО буде Любослава Шандра, програмова референтка, а від Українського Золотого Хреста прибуде Наталія Іванів.

У програмі Конвенції є вибір нової Управи (це відбувається що два роки). Буде звітувати також ново-встановлена Комісія Прав Людини, до якої ми переслали матеріал про переслідування родин в'язнів в Україні.

ЗУСТРІЧ ЧЛЕНОК-ПРИХИЛЬНИЦЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Дня 18 травня 1980 Фінансова Комісія СФУЖО влаштувала зустріч для жіноцтва з наміром поінформувати присутніх про підготовку до Світової Жіночої Конференції в Копенгагені. Зустріч відкрила Марія Харина, голова Комісії, і в своєму короткому слові розказала про членок-прихильниць в Америці та їх допоміжну дію. Потім промовила Дора Рак і з'ясувала всі фази підготовки до Конференції на міжнародньому ґрунті. Оскромно намітила завдання української делегації, що повинна діяти планою й об'єднано. У свою чергу Лідія Бурачинська, голова СФУЖО

Це напевне її заслуга, що станиславівська Філія СУА належала до найліпших в цілім Союзі Українок.

Минулося життя у Ріднім Краю. Переїхала на чужину, але праця пані Славці пішла з нею; через Австрію, Німеччину аж до Клівленду, де Вона вміла себе виявити.

Прощаючи Дорогу Приятельку і Товаришку праці з часів на Рідних Землях, складаю замість квітів на її могилу 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Достойній Родині пересилаю моє сердечне співчуття

Софія Олесницька

прочитала склад делегації (15 осіб) та згадала про збірку прозірок картин українських мисткинь, що буде висвітлена там на мистецькому фестивалі. Присутні ще ставили запити, а потім обговорювали все за чаєм.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Дмитрик, Іван. "У Лісах Лемківщини". Спомин вояка УПА, Нью-Йорк. Вид-во "Сучасність", 1977. 303 стор.

Кмета-Ічнянський, Іван. "Рік 2000-й". Поема. Торонто-Філядельфія, Вид-во "Дорога Правда", 1979. 32 стор.

Богачевський, д-р. Данило. "На Возі і під Возом". Спомин галицького адвоката. Торонто, Вид-во "Добра Книжка", 1976. 141 стор.

Голод, Марія. "Чотири Пори Року". Поезії 1972-1976. Нью-Йорк, Вид-во "Сучасність", 1978. 124 стор.

Цвєчинська Алла. "Сніжинки в Хуртовині". Повість. Нью-Йорк, Накладом авторки, 1978. 55 стор.

Руденко, Микола. "Хрест". Поема. Балтимор-Торонто, Вид-во "Смолоскип", 1977.

Мороз, Валентин. Мойсей і Датан. Есей. Балтимор-Торонто, Вид-во "Смолоскип", 1978. 51 стор.

Сосновський, Михайло. "Дмитро Донцов — політичний портрет". Нью-Йорк-Торонто, Вид. Trident International, Inc., 1974. 383 стор.

Біляв, Володимир. "По той бік Щастя". Поезій книжка друга. Філядельфія, Вид-во "Київ", 1979. 68 стор.

Докінчення буде

НАШЕ ЖИТТЯ, ЧЕРВЕНЬ 1980

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL XXXVII

JUNE 1980

No. 6

ACTIVE RESTING PERIOD

It would seem that these two concepts, "activity" and "rest" have nothing in common; however, each of these two contradicting terms includes the other.

The time between vacations is filled with responsibilities and work. We end up exhausted not only from the endless work, but also from the lack of time in which to do it all.

Because of this great rush in all that we do, we never seem to have any time left to do the things we'd like to do, to see the places we'd like to see. That's why our short vacations are essential. During this bit of free time, we are able to rest both physically and mentally; during this bit of free time, we try to catch up on all we've missed during the long year. Thus, we must sift through our long list of activities and select those which we truly "must" do.

Let's bring to mind a tourist. He has selected a favorite country, or maybe an entire continent, to visit. He follows through his itinerary, and returns home having visited many foreign lands. But what lasting impressions have they left, what experiences have they had, how have they enriched his soul? His vacation has been externally active; the distance travelled can be measured in miles or kilometers. One can, however, stay in one place and emerge enriched with lasting impressions, and renewed enjoyment of nature, good music, friendly conversation.

Eric Fromm, American psychologist and philosopher, speaks of this inner activity. He claims that only a person who

enjoys periodical solitude is a truly "healthy" person; only such a person can truly love another person. We are not suggesting that our readers have solitary vacations. We are simply pointing out the merits of a simple life among the beauty of nature. We are simply suggesting that people occasionally forget about getting things accomplished and enjoy their free time.

Our youth has at its disposal many camps, some with specialized programs (as, "Steshky Kultury"). The hardships of camp life offer a preparation to life in the "real world". Too many parents, however, have forgotten their own camping days and are reluctant to leave their children without all the comforts and luxuries of home.

Besides various camps, our youth also has a choice of interesting summer courses at Harvard, the Ukrainian Free University, or the Ukrainian Catholic University. There is also a choice of interesting seminars in Hunter.

All these courses and seminars are not an extension of the school year. The change in circumstances and surrounding presents an individual with a totally new experience with the Ukrainian language, culture, art, and most importantly, the individual gets to know himself.

As for the people who spend their vacations earning extra money: if it is not essential that a person spend his summer working, he should think about this: "Which is more important material riches or spiritual riches?"

We wish you all the greatest of vacations, an active resting period, after which you'll return with renewed strength and high spirits to your everyday work!

UNWLA PEN PAL CENTER WAS STARTED BY DR. T SAWYCKY, UNWLA

Chairperson of Social Welfare Committee of the National Board, at the end of 1973, and is run by Mrs. Anna Krawczuk, member of Branch 86, Newark, New Jersey. The main purpose of this center is to introduce Ukrainian people, and people of Ukrainian descent to one another (through correspondence), to learn of each others interests and ways of life, no matter what age they may be and regardless of where they live in the free world. For almost 100 years our people have been scattered all over the globe, living on almost all the continents of the earth. By starting our center we hoped to learn where and how our people lived and live, and to introduce the interested ones to one another. And we learned!!! At the present time the membership reached over 400 from many different countries, such as USA, Canada, Brasil, Argentina, Paraguay, Australia, England, Belgium and others. Many are corresponding with the people of their choice but many are still awaiting for a correspondent. A question arises, who can become a member of our Pen Pal Center — everyone and anyone who is interested in Ukrainian people and our cause. There is no limit to age, marital status or profession, for our members have varied backgrounds. From senior members of our families, to school children. From

people dedicated to religious life to professional people, to farmers — the backbone of any country. Wouldn't you like to compare notes with a Brazilian Ukrainian mother in raising children or on Australian Ukrainian? Or maybe your daughter or son would like to exchange stamps with another child, thus learn more closely about that country. Or maybe you are just lonely, and your days long, and is there a better way to spend some free time than by reading a letter from far away — and writing one? Or while on vacation, wouldn't it be nice to visit another Ukrainian? Some people write to us seeking information about Ukrainians in New Mexico, Mississippi and other states — wouldn't you write us and let us know. so we can introduce you to one another. We've had cases where "plastunky" met in Edmonton, Canada — one from New Jersey and the other one from Australia. Brazilian Ukrainian orphans writing to their "mothers" in other countries. And one couple celebrated their second wedding anniversary, both were widowed, remarried and are very happy now. All this — through our Pen Pal Center. There is no limit to the possibilities for everyone. All interested please write to : Mrs. Anna Krawczuk, 26 William Street, Maplewood, New Jersey 07040 USA, giving your name, address, age, occupation hobbies, grade, if student and languages.

Anna Krawczuk

CHAPTER 58 — OLENA TELIHA — UNWLA

ACTIVITIES — September 1978 through December 1979

October 1978 — Participated in Regional Council's Souzanka Day at which new flags were blessed by being "KUMA". We also made and donated the table decorations as well as baked goods.

We also took this occasion to present a check in the amount of \$10,000.00 to the Regional Council Project, Ukrainian Village Building Fund.

Olga Hubchik was photographer for the event.

January 1979 — Election of officers:

President — Justine Nelligan

Vice President — Olga Hubchik

Vice President — Mary Allie

Rec. Sec. — Ann Sedorak

Cor. Sec. — Marcelene Chomiak

Treasurer — Helen Lampi

Historian — Mary Lee Prowalny

Regional Council Meeting (Annual) — Sonia Hazen elected Vice President

Held luncheon and Ukrainian Fashion Show with proceeds designated for Ukr. Village Bldg. Fund. Models wore today's fashions which had been embroidered with authentic Ukrainian cross stitch designs

March 1979 — Participated in the Federation of Women's Clubs Annual Scholarship Luncheon and Fashion Show at the Detroit Yacht Club.

Attended concert by Shymka Dancers from Alberta, Canada, as a group.

April 1979 — Attended banquet in honor of Nadia Svitlychna and donated baked goods.

May 1979 — Sponsored "Barn-jo-ree", a "hard-times party" with a "Share-the-Wealth Raffle" with all proceeds for Ukr. Village Bldg. Fund.

Olga Dubriwny — Solovey lead the group singing at Branch 23 Mother and Daughter Banquet.

Attended Branch 63 25th Anniversary Banquet.

June 1979 — Ukrainian Village Kick-off Banquet.

Sent telegram to President Jimmy Carter Valentyn Moroz's release.

July 12 — Annual Card Party Luncheon at the home of Jean Fitzsimmons. Table prizes were hand-made silk poppies and daisies with wheat in vases. Raffle prize was a figure of a Kobzar. All proceeds were to the Ukr. Village Bldg. Fund.

July 22 — Attended Regional Council Picnic at Dibrova.

July 27, 28 and 29 — Participated in the Detroit Ukrainian Ethnic Festival held in the Hart Plaza in downtown Detroit for our 8th consecutive year. Sold in our booths were nalysnyky, schnitzly, holubchi, kapusta, kobasa and tortes. We also had a raffle of Ukrainian Kobzar figure.

November 4 — Participated in Soyuzanka Day. 12 members were present. We made table decorations, decorated and set the tables, helped collect tickets, poured coffee, set-up the pastry table. Also cleared up the tables. We had a table at the boutique at which we sold hand made Hutzul Bears. Our

member, Sonia Hazen, Vice President of the Detroit Regional Council was chairman of the affair.

December — Members took the Christmas Walk and Dinner afterward at Greenfield Village.

We are proud that several of our members have been serving the community as follows:

Sonia Hazen as Vice President of the Detroit Regional Council. Oresta Karlash, public Relations as director of Soul of Ukraine Radio Program.

Justine Nelligan on the Detroit Ukr. Ethnic Festival Executive Board.

Olga Dubriwny-Solovey directed the Prometheus Youth Choir of St. Michael's Church who sang at the Ethnic Festival.

Joanna Draginda-Kulchesky, director of School of Ukrainian Dance and Echoes of Ukraine, and Ethnic Festival Program Director.

Jan Materyb's recipe for "Lazy Day Perohi" was one of 300 recipes printed in Kelly's Cook Book for Busy People.

Compiled by **Ann Sedorak**
Rec. Secretary.

ACTIVITIES OF BRANCH 80

for 1979

Branch consists of 32 members and on Feb. 7, 30 members gathered at Joann's Restaurant for the installation of new officers for the new year. Mrs. Lydia Kolodchin 1st Vice-President of Regional Council was a guest and installed the new officers.

On April 8, some of the members participated in a dinner for Mrs. Nadia Svitlychna that the Regional Council sponsored in her honor.

In June 9th, the Ukrainian Village held a fund raiser banquet at the Ukrainian Community Center which all the members attended as this is the project of the Detroit Regional Council to build a home for the Senior Citizens.

In August as every year Detroit holds a Ukrainian Festival for 3 days. The Ukrainian Village, Inc. rented a booth to sell artifacts which members donate to raise money. Members of the Branch helped by participating.

On Sept. 20, branch held a "Dinner and Fashion Show" at the Ukrainian Community Center with the proceeds designated for the Ukrainian Village, which was a success with the cooperation of all the members.

On Oct. 21, Mrs. Raisa Moroz was a guest of the Immaculate Conception High School and members of all the branches had an opportunity to meet with her to exchange feelings and ideas. Tea and dessert was served during the evening.

On Nov. 4, this year as well as the last few years, Regional Council holds a "Day of Soyuzanka" where new Branches are welcomed. This year 3 new members were welcomed in our branch.

On Dec. 8 & 9, St. Josephat's Church held a Bazaar and invited other organizations to participate. Branch members baked Christmas cookies for this purpose and sold other items suitable for this occasion.

Anne White, President
Branch 80

DÉJÀ VU

One of the oldest streets of Kiev is what is now called Andriy's Descent. It starts at the beginning of Volodymyrska Street, between St. Andriy Cathedral and the Historical Museum, and leads down a steep slope and into a distant past.

I first learned of it during my intensive research in preparation for writing my book *Bern, Son of Mikula* (Atheneum, 1972), a story that takes place in tenth-century Kiev, during Princess Olha's and Prince Sviatoslav's reigns. To familiarize myself with that period I read a hefty two-volume work on the archeology of ancient Kiev by M. K. Karger, one by Yaroslav Pasternak, another by Nikolai Zakrevsky, and two more by P. P. Tolochko. In addition, in preparation also for an adult novel I was contemplating, I read works on the law, the folklore and religion, the art and literature, the architecture, and the marine and military practices of medieval Kiev. Having thus made myself as much as possible at home in that time and place, I was at last able to see my characters in their proper surroundings and so begin writing about them.

The chief person in my story, the boy Bern, is legendary, that is, popularly believed to have been a historical figure. But the story surrounding him is my own reconstruction, my own fleshing out of the tantalizingly laconic account of him and his exploit in the *Chronicle of the Passing Years*, the earliest annals of the Kievan Realm, begun in the eleventh century at the Monastery of the Caves in Kiev.

Bern's master, so I have it, was a tile maker, supplier to Princess Olha for the churches she was building. The clay for his tiles came from just beyond the end of Potters Lane, where he lived and worked. Close by was the Tanners Lane. The two lanes were part of a meander of humble byways that were settled by artisans of various sort at the foot of the bluff upon which stood the already ancient citadel of Kiev.

In the tenth century Princess Olha, who was prominent in my story, ruled over Kiev and the Kievan Realm in the absence of her son, Prince Sviatoslav. She was old by the time of the story and lived in seclusion upon Castle Hill. Through the centuries this hill has been variously known also as Hill of Sighs or Hill of Rest, Florivska Hill, and Kyselivka. Unfortunately, I was never able to locate it on any of the maps of early Kiev that I possess. And no one, not even natives of Kiev now living in the West, could tell me where it was.

But it was a landmark of that cozy little neighborhood where Bern lived, and if one could locate it, one could find the ancient little lanes that once meandered at its foot.

From its earliest days, Kiev has comprised not only the city on the bluff but also the area below, the Podil, stretched along the wide river shore. Here in time grew up a harbor through which crisscrossed many trade routes. From it each spring went furs, honey and beeswax, grain and slaves for export. And to it came

Kiev 1977. Andriy Descent.
Київ-Поділ Андріївський узвіз

silks and brocades, costly jewelry, gold and silver vessels, wine and dried fruits, and yet more slaves from Byzantium and beyond, brought back by Kievan merchant-warriors each autumn.

In Princess Olha's time the city was not yet that bright ensemble of noble churches, of palaces and monasteries, of thriving market places and myriad workshops that it was soon to become. But it was well on the way. It was an exciting time and place for a boy to be alive.

Down in the Podil lived the ropemakers (such as Bern's first master), the boat builders, the sailmakers, the marine suppliers, and the sailors and warriors who accompanied every merchant outward bound. Here stood the warehouses alternately bulging with goods and echoing empty.

One of these rich merchants was named Borych, and as a matter of fact, what is now Andriy's Descent was in medieval times called Borych's Wagon Road. In those early times, about halfway down this road into the

Podil was also a place called Borych's Threshing Floor ("Tik").

Since the publication of my book, I had been eager to explore this area, to visit Kiev again with the particular purpose this time of satisfying myself that I had made no obviously foolish errors of place. This time I wanted to see it with eyes informed with the past. I wanted to enter, if I could, that medieval world so vivid to me, to walk in person as I had in imagination those streets and lanes. I wanted especially to find Kyselivka Hill, where Princess Olha had once secluded herself.

In July of 1977 I was able to indulge my wish, for during an extensive tour of Ukraine with a group, I visited Kiev for several days.

Very early on the morning after our arrival, I left my hotel with a companion and took a cab to St. Andriy's Cathedral, the starting point of my very private excursion. The cab driver at once told us that St. Andriy's is no longer "working" and that if we "needed" a church, he could take us to one that was. "For I know Kiev like the palm of my hand."

"Never mind," I said, "I'm making another kind of pilgrimage. But do you know where Kyselivka Hill is?"

No, he did not. Perhaps it was in some other city, but certainly not in Kiev.

Soon we reached St. Andriy's and got out. I glanced up at the church, which stands upon an eminence on the edge of the bluff overlooking the broad reaches of the Dnieper. Upon that same site once stood the earliest citadel of Kiev. Across the way, behind the present-day Historical Museum, is the site of Prince Volodymyr's Tithe Church, built in the tenth century, its final ruins razed by the Russians in the nineteenth.

Between these two, St. Andriy's and the Museum, begins Andriy's Descent — or, Borych's Wagon Road. Nowadays few Kievans venture down its cobbled paving. But once upon a time it was a busy thoroughfare. In the footsteps of the unknown humanity that has trod this road from the earliest times, we started down it, toward a hidden, all but forgotten corner of centuries gone by. The air that early summer morning was still, so that I

Kiev 1977. Tanners Lane.
Київ-Поділ-Провулок Кожум'яки

Київ-Поділ. Гончарський привулок Kiev - 1977. Tanners Lane.

could easily hear the sounds of the past.

"The road was alive with carts and wagons creaking past them in both directions. Those going down were for the most part rattling empty. But those going up were filled with timbers, with fish, or barrels of salt. One cart was loaded with a pile of tanned cowhides, evidently being brought up from the tanners' quarter below. A steady stream of people, some mounted, but most on foot, was also moving along the road."

And we along with them. In my head sounded the shouts of the carters, snatches of talk, and occasional laughter, too. Here and there, like myself, were strangers from afar, judging by their alien dress and visage — Normans and Arabs, Armenians and Jews and Bulgars — all looking about them as avidly as I. Stray dogs darted their way through the forest of legs.

And then: on the cobbles near the side of the road lay a cat. Unconcerned by the traffic in my mind's eye, she was sunning and giving herself a thorough wash. Of course. Instantly I knew her again.

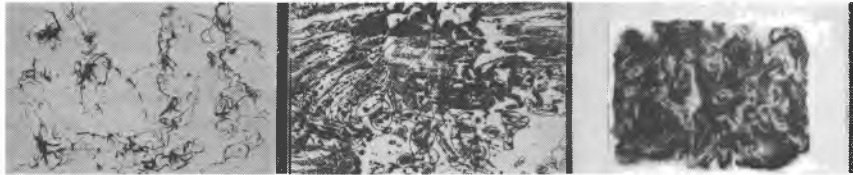
"Bern watched [the cat] come striding across the yard toward the kiln hut. To his contentment it came through the door as bold as if it lived there.

Kiev 1977. Kiev-Mohyla Academy in Podil on Skovoroda St.
Колішня Києво-Могилянська Академія на пл. Сковороди.

Buzmin

Волосянська

Марущук

In June 1980, the Fifth Street Gallery in New York City will exhibit two-dimensional works by three artists: **Christine Janczyszyn-Vertein**, **Irene Wolosiansky** and **Olga Maryschuk**. There will be a preview of the works on June 3-7, 1980. Beginning June 10, the artists will have solo exhibits as follows:

Chris Janczyszyn-Vertein	June 8-14
Irene Wolosiansky	June 15-21
Olga Maryschuk	June 22-28

Christine Janczyszyn-Vertein, born in Chicago and trained at the University of Illinois and New York University, is exhibiting a series of acrylic paintings which are based on a technique of trans-

parent placement of color. The artist builds successive layers of paint, thus creating various textures, amounts of space and light as well as tonality. Ms. Janczyszyn-Vertein's works have been exhibited in individual and group shows, most extensively in the Midwest.

Irene Wolosiansky is continuing work on a series of small works called "micro-scapes", which are stimulated by the internal activity of water, earth and man. Her works are comprised of an infinite number of finely-drawn lines. This carefully drawn web contains a hidden theme. Ms. Wolosiansky, who holds a Master of Fine Arts from the City Uni-

versity of New York, is associated with The Ukrainian Museum. Her works have been exhibited in individual and group shows in the U.S. and Canada.

Olga Maryschuk's multi-colored monotypes are based on sketches made in the mountains of North Carolina and are the result of keen perceptions of the mysteries of earth and nature. Ms. Maryschuk, who graduated from Cooper Union School of Art and Architecture, also studied graphics with the noted Ukrainian artist Vasyl Kassian. She has exhibited in Kiev, Toronto, New York, and other cities of the U.S.

Kiev 1977 Kyselivka Hill from Dekhatarius (Tarburners') Lane.

Cont. DEJA VU

"First it rubbed its spine against the tub. Then it rose on its hind legs, put its front paws on the rim, and inspected the inside. Delicately it sniffed and then as delicately gave a sneeze..."

"Now where have you been tramping about all this time, you minx?" the master said. "I suppose it doesn't matter to you that the mice have got completely out of hand."

"Head and tail disdainfully aloft, the cat padded out."

(To be cont. in the next issue)

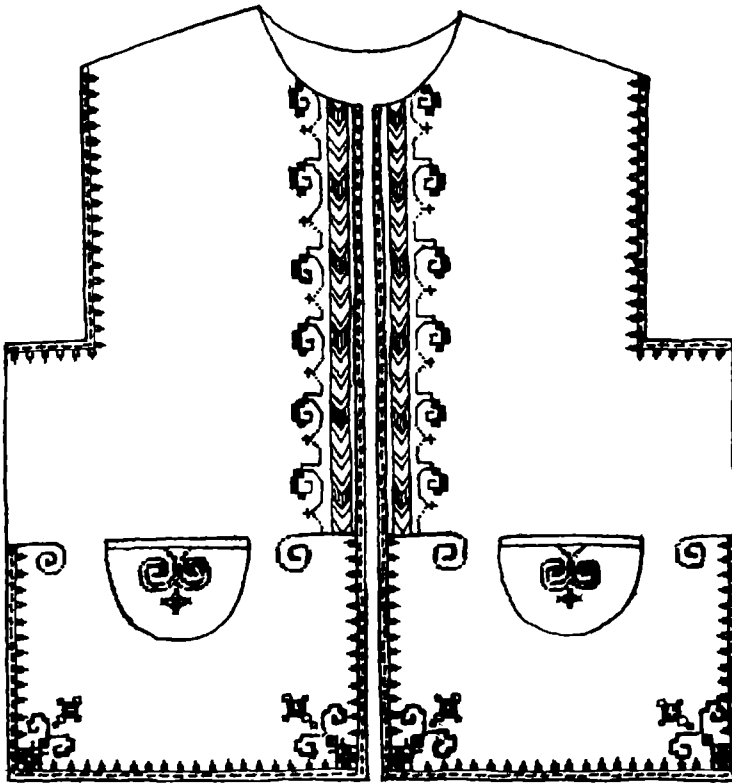

Київ-Поділ. Вид на Киселівку з дехатяного провулка

КИПТАРИК

(Рисувала Марійка Винницька)

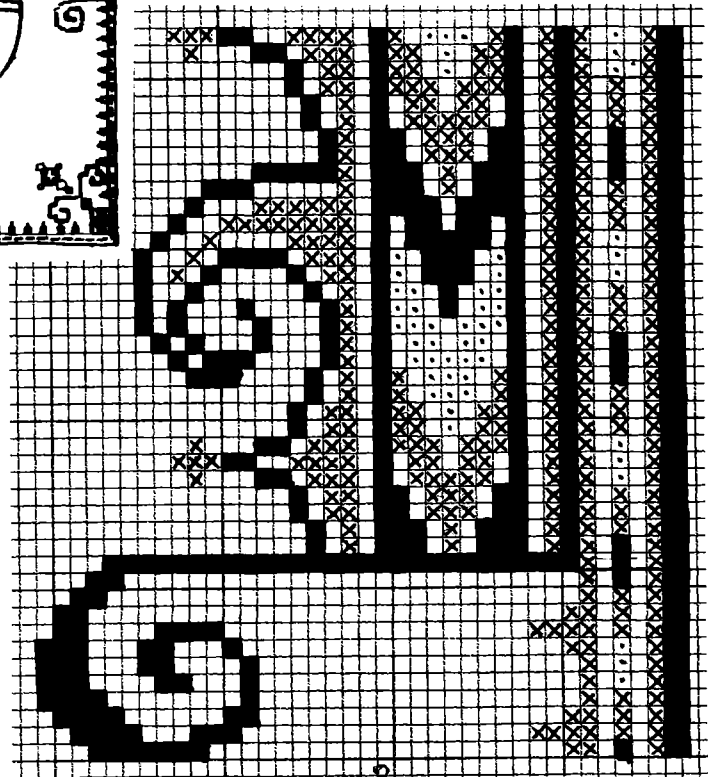
Киптар — це хутряна безрукавка в народному вбранні Гуцульщини. Вона багато прикрашена аплікацією з кольорової шкіри, нашивками з волічки і металевими каплями. Тому, що ця частина вбрання дуже зручна і годиться до кожного одягу, то її форму й мотиви часто використовують для стилізації.

Подаємо зразок киптарика, що був виконаний у жіночому таборі Мордовії заходами жінок-в'язнів. Запроєктувала його Стефанія Шабатура, автор багатьох килимів і гобеленів. А виконала Надія Світлична за її вказівками. У проєкті і виконанні модель спертій на гуцульському зразку, хоч матеріал а подекуди й форма зовсім відмінні

Як матеріал послужило полотно

кремового кольору. Жінкам в'язням, хоч з труднощами, вдалося дістати від адміністрації куски полотна, з якого в таборах шують робочі рукавиці. Тим самим полотном киптарик підшитий і це надає йому певної штивности, що її кожен киптар потребує. (Жіночі безрукавки не тільки бережуть груди й спину від холоду, але й обтягають постать, щоб вона зграбно виглядала). В обставинах табору не було великого вибору в матеріалі та все ж цю сторінку виконавці щасливо розв'язали.

Крій киптарика дуже простий. Він складається з передньої й задньої частини, що майже однакові, коли не враховувати того, що спереду викрій при шиї дещо глибший і що передня частина розрізана на дві поли. Слід звернути увагу на прямокутний викрій пахи. Цей засіб походить з крою народньої сорочки. Тут він оправданий тим, що дає підставу до обведення пахи хрестиковою вишивкою. Бічний шов, що з'єднує перед і спину киптарика в стані, не доведений до кінця. На висоті кишеньки починається розріз, що теж викінчений узором. Орнаментация. Головна прикраса зосереджена на передніх полах киптаря. Наслідуючи

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЦВІБАК ІРИНИ.

5 цілих яєць
1 горнятко грисикового цукру
1 горнятко муки
1/2 гор. дрібно краєних горіхів
1/2 гор. дрібно краєних родзиноків (не мусить бути).

Спосіб виконання:

Якщо яйця були в холодильнику, треба їх підогріти в теплій воді (краще вбиваються), 5 цілих яєць вбити в мішальці, потім досипати цукор і далі вбивати (10-15 мін.). Муку легко присипати і вимішати ложкою з гори в долину.

Досипати горіхи і родзинки, дати шкірку з цитрини і ванілю не в пліні, бо

це штучний продукт.

Пекти в добре намащеній довгій формі. Уживати не топлене масло і попудрувати мукою. Пекти 1 годину в нагрітій на 350 ст. печі.

ОЛЬГА ЛІЩИНЬСЬКА

ПИРІГ З МОРЕЛЬОВОЮ НАЧИНКОЮ

1/2 горнятка масла
1/2 горнятка цукру
4 жовтки
1/2 чайної ложечки ванільового екстракту
1 горнятко борошна

1 чайна ложечка порошку до печива
1/4 горнятка молока
1 столова ложка рому (або Grand Marnier)

Масло терти з цукром електричною мішалкою, додавати жовтки по одному, ванілю, просіяне борошно та вимішане з порошком на переміну з молоком на три "рати" починаючи та кінчаючи борошном. Випокласти у висмаровані та обсипані борошном дві торівниці (9'). Зверху наложити піну збиту з: 4 білків, 1 гор. цукру і 1 столова ложка запашного рому (або Grand Marnier).

Пекти 30 хвилин на 350°.

Цей коржик, який краще виглядає, задишаємо на верх, а на другий накладемо морельову начинку, на яку накладемо 1/2 гор. густої сметанки збитої з двома ложками цукру-пудри та накриваємо другим коржиком.

Начинка: Намочені сушені морелі перетираємо крізь сито, додаємо цукру до смаку, шкірку та сок з цитрини.

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

волічковий розпис хутряних безрукавок смугастий взір біжить від вирізу шиї аж до стану, де його закінчує вигадливий "кучер". Кучерями викінчені також краї взору. Подвійні кучері вміщені на кишеньках і на спині, де вміщено на висоті стану орнамент, створений з двох подвійних кучерів.

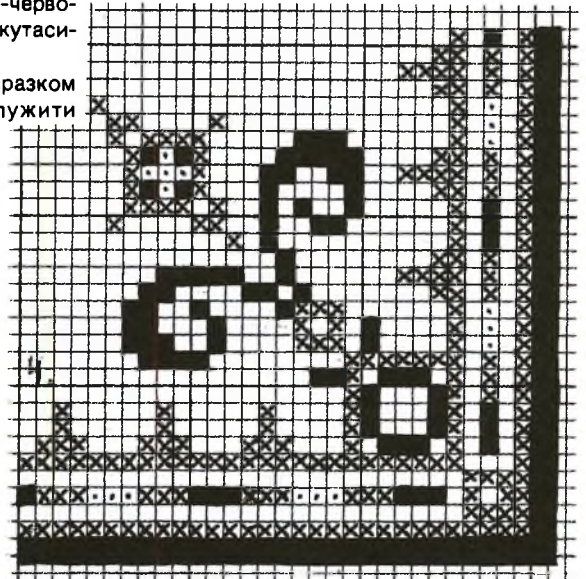
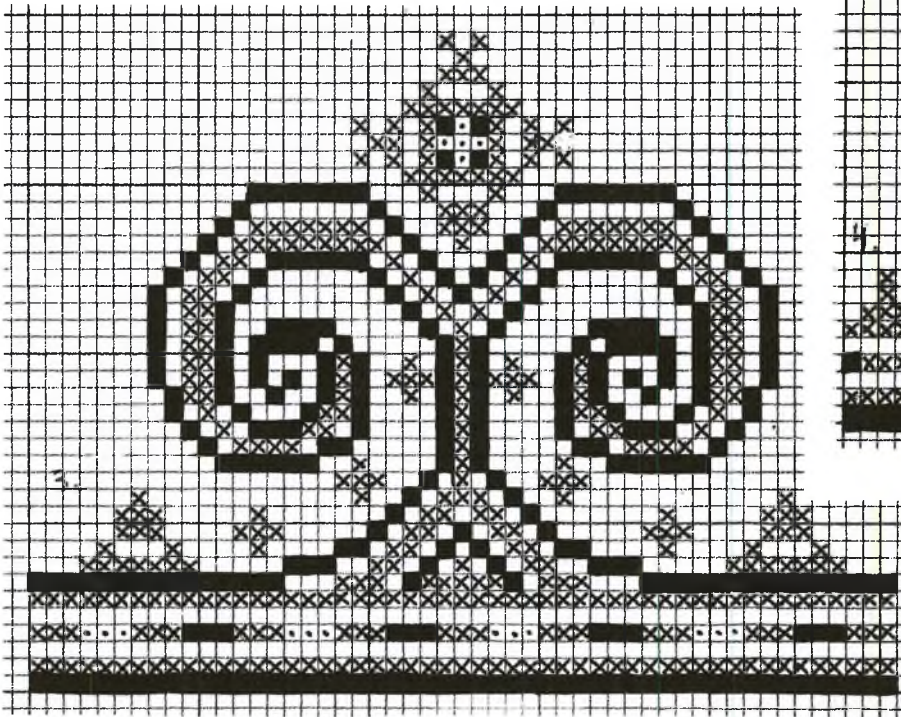
Поли і виріз пахи киптарика обве-

дені зубчиками, що сперті на рядках хрестиків різного кольору. У рогах кожної поли вміщений для викінчення мотив стилізованої квітки.

Виріз шиї обведений чорно-червоним шнурком, що викінчений кутасиками.

Киптарик є дуже влучним зразком стилізації, що може послужити

доповненням сучасного одягу. Як формою, так і своїми прикрасами творить цілком гармонійну розв'язку цього завдання.

1. Жіночий киптар із тугого полотна

2 Тяглий взір, вміщений на передній полі

3 Подвійний кучер, вміщений на кишеньці. Два подвійні кучері, вміщені проти себе і сполучені — вміщені на спині.

4 Мотив на розі киптарика

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТ Докінчення

53-Й ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ, МІЧ.

(Звіт за 1979 рік)

У звітному часі відбулося 10 місячних сходин. Відділ продовжує опіку над світличкою, яка начисляє 9 дітей. Співпрацює теж з Округою в різних починаннях.

На річних зборах Округи в січні 1979 р. Відділ був нагороджений за свою працю.

В лютім на сходинах, поліцист Малаволті, член Ворренської поліції, висвітлив фільм і мав цікаву доповідь на тему забезпечення дому від крадіжку.

Відділ висвітлив фільм С. Новицького "Писанка" для членок і гостей на сходинах у березні. Членки взяли участь в "luncheon fashion show" Жіночої Федерації. Одна членка була моделькою в показі ноші. У квітні після сходин членки писали писанки. Щоб придбати фонди і поширити українську культуру. Відділ влаштував "Третій великодній базар" при "Універсал Мол". Крім продажу пасок, писанок, кераміки, і вишивки відбувся показ писання писанок. Теж відбувся виступ молодих бандуристів.

Після сходин у травні членки поїхали на прогулянку до Detroit Institute of Art побачити фільм "Тіні забутих предків", а звідсіля на вечерю.

Щоб придбати фонди на дальшу працю світлички, Відділ мав продаж печива в червні. Після сходин був показ укладання квітів.

В літі Відділ взяв участь у пікніку Округи і в фестивалі в Дітройті.

Після сходин у вересні, жовтні і листопаді членки робили українські прикраси на ялинку, яка була на виставці в американськім "Meadowbrook Hall". В жовтні загостили до нас пані, які показували нові моди зачісок. В листопаді був продаж печива.

В грудні відбулися річні сходини з вибором нової управи. Наші ручно роблені прикраси на ялинку були на виставці в "Meadowbrook Hall" із манекеном, вишитим нашою членкою Марією Лісовською. Та ялинка теж була виставлена в кредитівці "Самопоміч" у Воррен. Членки закінчили рік різдвяною вечерою у ресторані "Machees Sly Нох".

Люба Целюх
секретарка

56-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

(Хроніка за час від 1 січня до 31 грудня 1979 р.).

Відділ має 20 членок. Число членок до 27 січня 1979 — 21, від 27. І. до кінця звітного часу — 20. (Померла Ярослава Сена).

Відділ очолювала до 13 січня 1979 Олександра Лятишевська, від 13 січня — 8 грудня 1979 р. Рома Когут, від 8 грудня 1979 головою Відділу є Олександра Лятишевська.

Праця Відділу і поодиноких його членок проходила в таких напрямках: а) організаційному, б) суспільно-економічному, в) культурно-освітньому, г) зовнішніх зв'язків.

У звітному часі відбулось 8 сходин Відділу, в тому двоє загальних зборів (13. І. 1979 і 8. XII. 1979).

Участь у загальних зборах і засіданнях ОУ СУА брали — Р. Когут, Катерина Кривуцька, Софія Шумило, Е. Гайда, О. Лятишевська.

Теж добрі були зв'язки з іншими Відділами СУА, чи то для обговорення спільних імпрез, чи участю у їхніх святкуваннях.

Відвідувано хворих по шпиталях і домах, (О. Лятишевська, С. Шумило, Ф. Кульчицька).

Переведено збірку на фонд Рідної Школи і для підтримки курсу української мови при Вейнському університеті.

Однак чи не найбільше зацікавлення виказували членки Відділу у призибуванні фондів на будову дому для старших віком, який ОУ СУА задумала побудувати у Воррен б. Дітройту. На цю ціль ішли записи членок Відділу, датки "замість квітів", гроші зароблені з улашованої Р. Когут мистецької виставки, гроші з улашованого Відділом прийняття на загальні збори кредитівки "Самопоміч", гроші одержані від фестивального комітету тощо.

Для призибування грошей на потреби Відділу членки виконали прикраси на ялинку (Р. Когут, С. Дуб, О. Лятишевська, Лиса, Лазечко) і їх розпродали. Також деякі членки Відділу (С. Дуб і Р. Когут) жертвували на його потреби мистецькі вироби і ручні роботи та перевели льотерію.

Членки Відділу цікавились національно-культурними справами. Майже на кожних сходинах зачитувано зразки нашої літератури, або короткі реферати. Цю ділянку вела артистка Катерина Кривуцька.

Шевченкові роковини відзначено доповіддю п. н. "Шлях мистця і поета" (Ф. Кульчицька), Свято Матері відмічено рефератом С. Дуб і відчитанням віршів, присвячених матерям (К. Кривуцька). С. Дуб прочитала на сходинах три гутірки про статистичні дані зі щоденника життя пересічної американської родини.

З нагоди святкувань 30-ліття СФУЖО С. Дуб і Р. Когут улаштували мистецьку виставку княжої доби (допомогала О. Лятишевська). К. Кривуцька приготувала на цю імпреду сцену з драми І. Кочерги "Ярослав Мудрий".

Рома Когут улаштувала на фестивалі етнічних груп показ вишиваних суконь.

К. Кривуцька підготувала з молоддю школи українознавства інсценізацію "Причинна" і "Кавказ" на Шенченківський концерт, з молоддю Української Вищої Школи рецитацію "Псалмів" на вечір в пошану Т. Шевченка, улаштований Українським Гром. Клубом. Монтаж з творів поетів-дисидентів і рецитацію "Великий льох" Шевченка приготувала також з молоддю Української Вищої Школи на вечір в пошану Надії Світличної.

Р. Когут виступала з нагоди Року Української Дитини в радіо "Душа України" з низкою рецитацій казки "Про дві мурашки".

Галина Крусь друкує свої оповідання з життя в Україні в 30-их роках в журналі "Наші Дні".

Відділ вислав подяку до президента Картера і Збігнева Бжезінського за клопотання у звільненні Валентина Мороза.

Ф. Кульчицька,
пресова референтка

63-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. С. РУСОВОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

(Від січня до грудня 1979 р.)

Відділ має 65 членок. Загальні збори відбулися в січні, голова Оля Захарій. Ширші сходи відбувалися кожного місяця крім вакацій, засідання управи в міру потреби.

Прочитано 6 рефератів:

Різдво — Ірина Іваницька, Пам'яті українських героїнь — Ірина Іваницька, 165-ліття народин Тараса Шевченка — д-р Валентина Савчук, Олена Пчілка — Ярослава Казанівська, Композитор Людкевич — Ярослава Казанівська, Пам'яті митр. А. Шептицького — Зеновія Юрків.

Співзвучні з програмою деклямації виголосили — Ольга Федчишин, д-р Валентина Савчук. Деклямацію "на весело" власного укладу виголосила Ярослава Казанівська.

Святочні сходи відбулися з нагоди Різдва, Великодня і 80-ліття трьох членок з участю їхніх родин і гостей.

Вшановано день уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа. Відсвятковано урочисто 25-ліття Віддлу, на яке запрошено священників, другі Відділи СУА й організації. Висвітлено фільм з 25-ліття Відділу. Влаштовано вишивані вечерниці разом з 96-им Відділом СУА — прихід на Українську Вищу Школу.

Відбуто 3 рази продаж печива (фестиваль Українського Культурного Центру, на будову СУА — Українське Село і на будову монастиря отців Василіян у Воррен).

Відділ брав участь в Українському Фестивалі міста Дітройт, в бенкеті Українського Села, влаштованому Окружної Управою, в княжому бенкеті з нагоди 30-ліття СФУЖО, у святочних сходах з нагоди Міжнародного Року Дитини і в "Дневі Союзянки".

Відділ був спонсором бенкету Української Вищої Школи, брав участь у бенкеті 30-ліття Пласту, в зустрічі з українськими дисидентами тощо. Допомогавав фінансово потребуючим.

Відділ співпрацював з Окружною Управою, з іншими Відділами і організаціями. Вислав делегатів на загальні збори Окружної Управи.

Членки беруть активну і численну участь у сходах.

Ольга Гриньків
пресова референтка

76 ВІДДІЛ СУА ВОРРЕН, МІЧ.

(Праця за час від 14-го грудня 1978 до грудня 1979 р.)

18-го січня 1979 р.: святочні сходи Відділу з програмою. На сходах були гості з інших Відділів.

28-го січня 1979 р.: загальні збори Окружної Управи. Відділ зайнявся приготуванням гостини (вечеря) для делегаток на збори.

7-го квітня 1979 р.: великодній базар в Торговельному Центрі — імпреза доходова. Членки склали датки, як: печиво та різні мистецькі вироби для продажу. Також відбувся показ писання писанок.

9-го червня 1979 р.: відбувся громадський бенкет, дохід з якого був призначений на будову дому для старших. Відділ зайнявся обслуговуванням гостей.

23-го липня 1979 р.: пікнік Окружної Управи. Відділ дав датки до буфету та допоміг обслужити гостей під час пікніку.

3-го, 4-го, 5-го серпня: етнічний фестиваль. Членки

допомогли Окружній Управі в підготовці до фестивалю, а потім чергуванням під час імпрези.

28-го жовтня 1979 р. Відділ влаштував дитячу вишивану забаву, щоб захопити молодих матерів вишивати і вщеплювати любов до нашої вишивки. Відбулася програма з нагоди "Року Жінки". 2-го грудня 1979 р. влаштовано різдвяний базар в американському середовищі "Торговельний Центр" (Winchester Mall). Чужинці знайомилися з нашою культурою і нашими традиціями. На цей базар Відділ запросив капелю юних бандуристок Школи Українознавства, зорганізовану Батьківським Комітетом. Вони чарували чужинців грою на бандурах і нашими стародовніми колядками.

Відділ опікується дитячою світличкою, в якій в цьому році було 15 дітей.

М. Василькевич,
голова

С. Строїч,
секретарка

81-Й ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

На загальних зборах Відділу в початках 1979 р. вибрано управу в складі: Олена Лісківська — голова, Марія Лазарчук — заступниця, Марія Білінська — секретарка, Олена Папіж — касирка. Майже щороку повторюються ті самі, або подібні імпрези.

У програму сходин, які відбуваються раз на місяць, є включена літературна частина — читання поезії чи прози відповідно до даного часу.

Спільними заходами членок 6-го травня влаштовано традиційне свячене, сполучене з "Днем Матері".

Зорганізовано льотерію "Великоднього кошика". Дохід з неї призначений на виховні цілі.

Послано грошеву допомогу Оленці в Бразилії і світличці.

В квітні проведено збірковою акцією з нагоди приїзду Надії Світличної до Дітройту. Збіркою зайнялась О. Васирина і провела її дуже успішно. Членки дарували печиво на стрічу з Н. Світличною. Також розпродано всі одержані квітки.

До крамнички Українського Музею в Нью-Йорку Відділ виготовив і подарував речі, за що одержав подяку.

27-го липня Відділ брав участь в Етнічному Фестивалі в "Ренесанс Центр", Дітройт.

26-го серпня на оселі "Діброва" відбувся пікнік Відділу. Завдяки добрій підготовці членок, які вложили багато часу й щирої жертвенної праці, пікнік пройшов дуже успішно.

Вислано пачки до Бразилії, висилкою зайнялась фінансова референтка О. Папіж.

Відділ приймає активну участь у всіх акціях Окружної Управи, Відділів СУА і української громади метрополії Дітройту.

Два роки тому завдяки старанням тодішньої голови Тетяни Назаренко, зорганізовано підвідділ, що по році усамостійнився і розпочав свою діяльність під числом 95. Під час "Дня Союзянки" 4-го листопада Відділ відповідав за церемонію хрищення двох нових Відділів СУА 95-го і 45-го. Церемонію провели Олена Лісківська (голова) та Марія Лазарчук (заступниця).

В грудні Олена Папіж брала участь у культурно-освітній і музейній конференції в Чикаго.

Відділ має збірку 50 ляльок-модельок в народних ношах і історичних персонажів. Збіркою послуговуються не лише 81-ий Відділ і Округа, але також церковні і громадські організації метрополії Дітройту для виставок в бібліотеках,

на фестивалях, у клубах, як також для ілюстрації на показових лекціях, до яких текст приготовано силами Відділу.

Рік праці закінчено підготовкою загальних річних зборів, запланованих на січень 1980 р.

Ірена Герман,
пресова референтка

96-ИЙ ВІДДІЛ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

В 1979 році Відділ відбував сходина, влаштовував власні імпрези і брав участь в імпрезах Округи та в громадському

житті. Для членок і їхніх дітей Відділ провадив курс писання писанок. Під час громадської зустрічі, влаштованої Округною Управою і Відділом з Надією Світличною, ми проготували прийняття. Разом з 63-ім Відділом влаштуємо щорічно вишивані вечерниці, які гарно вдаються. Відділ вислав посилку політичним в'язням. Українському Музеєві в Нью-Йорку ми подарували двісті штук настільних підставок, скопійованих з малюнків ЕКА (Едварда Козака). Для розваги членки спільно оглянули фільм "Тіні забутих предків" і влаштували товариський обід.

ОКРУГА НЬЮ-ДЖЕРЗІ

(огляд праці за 1979 рік.)

*Округна Управа і голови Відділів СУА
Н. Дж.
Regional Council and Branch Presidents
of the Region of New Jersey.*

ОРГАНІЗАЦІЙНА СХЕМА

Округа Нью-Джерзі обіймає північно-західню і середню частини стейту, де в більших українських осередках є дванадцять Відділів Союзу Українок Америки.

Загальне число членок 450. Вибуло кільканадцять членок — одні виїхали, другі вибули, інші померли. Радісною подією було створення нового 4-го Відділу 30-го листопада 1979 р., який нараховує 15 нових членок з молодшої генерації. Від всього членства нашої Округи Округна Управа вітає їх сердечно і бажає Відділові успіхів у запланованій праці та особистого вдовolenня.

Округну Управу очолювали: Ліда Гладка — голова, д-р Іванна Ратич — заступниця, Ярослав Мулик — друга заступниця, Олеся Порохняк — секретарка протоколярна, Ольга Буртик — кореспонденційна, Ольга Муссаковська — касир, Олена Площанська — фінансова секретарка. Референтки: Франя Стек — організаційна, Ірина Левицька — культурно-освітня, Ліда Бойко — зв'язків, Ольга Цар — імпрезова, Оксана Кузьмак — суспільної опіки, Дора Рак — пресова, Іванна Лисинецька — господарська, Надія Іванчук — мистецька, Марія Бокало — виховна. До Контрольної Комісії вибрано: Ірину Кіндрачук, Надію Бігун, Марію Полянську, Божену Ольшанівську і Таїсу Рак-Бравн. Осідок Округи є в Ірвінгтоні, де Управа користується домівкою в Народнім Домі.

ЗВ'ЯЗКИ

Округа Нью-Джерзі є членом американської стейтової федерації жіночих клубів, як одна з дев'ятох стейтових організацій. Членство в цій великій Федерації, що числить

поверх 34.000 членок в 575 клубах, дає можливість нав'язування і поширювання зв'язків з американськими жінками. Своєю участю з правом голосу в річних конвенціях та при помочі виставок, Округна Управа інформує про українську культуру і традиції, та про життя українських співмешканців стейту.

Виставка Округи на конвенції в 1979 р., шоста з черги, була тематично нав'язана до 20-ліття існування Округи (1959 — 1979) і її історії, що була включена в ювілейний альманах Федерації з нагоди її 85-ліття: From the Beginning a Page of History, 1894 — 1979. Виставлено архівні матеріали Округи: знімки, статті, журнали тощо та прикрашено зразками народнього мистецтва. Історію Округи опрацювала пресова референтка, що також належить до статутної комісії Федерації на позиції заступниці голови й активно брала участь у підготуванні поправок до статуту.

Участь у чотироденній конвенції взяли: Ліда Гладка — голова О.У., яка репрезентувала Округу в дефіляді на офіційнім відкритті, Ліда Бойко — референтка зв'язків, Олеся Порохняк, Дора Рак, Франя Стек і ін. Статтею у "Свободі" поінформовано українську громаду про цю ділянку праці.

ПРАЦЯ В ГРОМАДІ

Округна Управа та Відділи співпрацюють з місцевою громадою в усіх починах загального характеру. В 1979 р. Округа була репрезентована у міжорганізаційних комісіях, а саме:

1) в комісії для підготовки ювілейного вечора Світової

Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) з нагоди тридцятиліття праці.

2) в українській стейтовій комісії Року Дитини 1979.

3) при відзначуванні роковин "22 Січня" — в стейтовій легістратурі в Трентоні та в поодиноких місцевостях. 32-ий Відділ (англомовний) був ініціатором і спонзором місцевих церемоній з цієї нагоди в містечку Юніон.

Відділи є членами місцевих Відділів УККА, з якими співпрацюють в загально-громадських діях, а голова Округу була обрана 29-го вересня 1979 р. референткою жіночого сектора при Стейтовій Раді УККА.

КОНФЕРЕНЦІЇ.

Окружна Управа зорганізувала дві конференції. 1) Організаційна нарада відбулася 24-го жовтня 1979 р. в Ірвінгтоні з участю шістьох Відділів. Програма, яку приготувала організаційна референтка Франя Стек, мала на цілі обговорити потребу і можливості приєднання нових членок для скріплення Відділів. 2) Цілоденна конференція пресова і зв'язків для трьох Округ (Нью-Джерзі, Нью-Йорк і Філядельфія) відбулася у формі семінарів 13-го жовтня 1979 р. в Ірвінгтоні.

ІМПРЕЗИ

При співпраці всіх Відділів зорганізовано в 1979 р. такі більш імпреди: 1) Товариський розваговий вечір з різно-рідною програмою відбувся 11-го березня 1979 р. в Ірвінгтоні. Проводила ним Ірина Шраменко, культурно-освітня референтка при вивченій залі. 2) Традиційний "День Союзянки", що відбувся 7-го жовтня 1979 р. в Нью-арку, був присвячений українським дітям з нагоди Міжнародного Року Дитини. Тож в програму включено поставу лялькового театру "Казка про лелек і Павлика мандрівника" під зарядом Ольги Гаєцької (83-ій Відділ в Нью-Йорку), та показ дитячого вишиваного одягу. Також влаштовано виставку і продаж книжок для дітей. Обширну церковну залу заповнили виставки образів, книжок, в шивок, кераміки, українських ляльок, предметів народного мистецтва, інформативних матеріалів (з нагоди 20-ліття Округу) та рекламних Українського Музею в Нью-Йорку. Про виставки подбали членки О.У., Відділи, та місцеві мисткині. Всі сповнили своє завдання, а Округа скріпила своє становище в громаді та й засобилася фінансово на майбутні проекти. 3) Українська Різдвяна Ялинка була прибранна в музеї в Ньюарку в рамках програми "Різдво довкруги світу" в перед-різдвянім сезоні (від 6 грудня до свят.) Хор церкви св. Івана Христителя з Ньюарку дав концерт колядок в залі музею. Референтка мистецтва Надія Іванчук і другі членки О.У. під проводом голови Ліді Гладкої вложили багато праці, подбали про гарно прибрану ялинку, за що одержали признання й грошеву нагороду від заряду музею, з яким зрештою Округа співпрацює від ряду літ, влаштовуючи там виставки і концерти.

Праця Округи, координувана Окружною Управою, проходила у Відділах згідно з загальними планами і напрямними організації у всіх ділянках. На вирізнення заслугоує ділянка суспільної опіки, бо вона вимагає послідовної і безперервної праці відданих одиниць, щоб постійно дбати про придбання фондів і їх приділ чи то на послілки, стипендії, або одноразові допомоги місцевим потребуючим родинам чи й більшій допомогі новим емігран-

там з України. Крім цього референтки провадять обширну кореспонденцію, відписуючи на листи, що не раз відкривають велику людську трагедію.

Годі вичислити поіменно всіх тих членок, які в Окружній Управі, у Відділах і у громаді вложили багато праці на користь своєї організації і української громади. За добре виконаний обов'язок належить їм усім прилюдна подяка.

Цей загальний перегляд праці в Окрузі Нью-Джерзі доповнять хроніки поодиноких Відділів.

Дора Рак
пресова референтка.

24-ИЙ ВІДДІЛ "ДОЧКИ УКРАЇНИ", ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

(Хроніка за 1979 р.)

На річних загальних зборах Відділу 21-го січня 1979 р. вибрано нову управу. Ново-вибрана голова Ольга Заремба накреслила план праці на біжучий рік. Вона старалася перевести цей план у життя протягом свого головування. Голова дружньо співпрацювала з усіма референтками, як також з усіма членками Відділу, так що рік її каденції був сумою спільної праці всіх тих, що є активними членами нашої організації.

Першою традиційною імпредзою Відділу завжди є перед-великодній базар. Цей базар притягає до праці майже всіх членок, а дохід із нього є фінансовим джерелом Відділу. Так як і попередніми роками, базар був успішним під кожним оглядом. Щоб трохи здекомерціалізувати його характер, під час базару відбувався показ писанок Анною Кінашук та була влаштована виставка образів В. Васічко, Н. Герус і С. Барболяка.

В квітні Відділ влаштував літературний вечір присвячений Миколі Руденкові. Голова О. Заремба в порозумінні з ред. О. Зінкевичем попросила недавно прибулого з України Віктора Боровського до співучасті в вечорі. Його тепле, змістовне слово про поета і людину Миколу Руденка (з котрим Боровський особисто знайомий), висвітлення деяких прозірок, та мистецьке читання поеми М. Руденка "Я вільний" Галею Король та Оленою Мельничук, причинилися до успіху цього гарного вечора. Після мистецької програми членки Відділу гостили присутніх кавою й солодким печивом. Переведено збірку на потреби Української Гельсінкської Групи.

В червні Відділ брав участь в Етнічному Фестивалі міста Елизабет. Мистецька виставка української вишивки, кераміки та різьби притягла значне число глядачів та здобула велике признання.

В листопаді, в зв'язку з Роком Дитини, Відділ влаштував забаву-костюмівку для всіх дітей нашої парафії. До успішного переведення цієї імпреди причинились особливо членки М. Бокало та Е. Боднарченко, а також деякі виховники місцевої Пластової Станиці.

Замість традиційної "Різдвяної гостини", цього року Відділ влаштував поїздку до Нью-Йорку для членок й їхніх родин, на Різдвяну виставку в Українському Музеї та до Радіо Ситі Мюзік Гол.

Майже кожного місяця під час сходин членок культурно-освітня референтка Марія Хитра старалася присвятити бодай частину сходин якомусь рефератові чи відчитанні замітнішої статті з нашої преси. І так у березні вона прочитала реферат про Т. Шевченка, пов'язуючи його з своїм спомином про побування на Канівській Горі. В травні

М. Хитра виготовила реферат, присвячений Святові Матері.

В червні членки Відділу святочно та рівночасно з жалем прощали Галю Король, що переїздила на нове місце поселення. Король — одна з найбільш активних членок Відділу, як і взагалі української елізабетської громади. В своїх прощальних словах голова О. Заремба, секретарка О. Мельничук та культурно-освітня референтка М. Хитра, підкреслили велику жертвенність пані Галини для громадської справи та безкорисну працю в нашій та багатьох інших місцевих організаціях.

З ініціативи суспільної референтури, під час року переведено збірку на Фонд Дитини, як також під час базару влаштовано виграш на фонд суспільної опіки. Референтка суспільної опіки Юля Полянська старалася доцільно розділити зібрані гроші. Відділ має постійну стипендістку в Європі і принагідно допомагає чи то висилкою грошей чи пачок потребуючим родинам за океаном. Референтка суспільної опіки теж турбувалася цим, щоб відвідувати хворих членок. Господарська референтка Анна Іванців заподливно дбала, щоб кожноразом після сходни погостити членок кавою, чаєм та солодким печивом. А. Іванців, що рівночасно є англомовною пресою референткою виготовляла англомовні повідомлення до преси та писала деякі листи, (замітніший до Радіо Сіті Мюзік Гол у зв'язку з мильною інформацією, поданою в програмці про різдвяні звичаї.)

В загальному можна ствердити, що минулий рік саме завдяки енергії, ініціативі, ідейності та великому особистому тактові голови Відділу — був корисним для праці нашої організації.

Олена Мельничук
секретарка

28-ИЙ ВІДДІЛ СУА НЬЮАРК — ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.

(Від 1-го січня — 31-го грудня 1979 р.)

(Від 1-го січня — 31-го грудня 1979 р.)

Відділ нараховує 115 членок. Ширші сходини і засідання управи відбуваються кожного місяця крім літа. На сходинах, крім ділових справ, є теж цікава програма: реферати, доповіді. Відбуто 3 імпрези: "Авторський вечір" Іванни Савицької, "Китайську лютерію", і "Різдвяну зустріч". В світлиці, якою опікується Відділ вже 13 років, відбулися імпрези: "День Матері" і "Свято Миколая".

Делегатки Відділу брали участь: в Річному З'їзді Округи Нью-Джерзі, місцевого Відділу УККА, Українського Народнього Дому в Ірвінґтоні, Українського Музею в Нью-Йорку і в "Міжокружній Конференції референток преси і зв'язків СУА". Брала теж активну участь в "Дневі Союзянки" який щорічно влаштовує Округна Управа при співучасті всіх Відділів Округи.

Референтки суспільної опіки помагають потребуючим в Європі родинам переслідуваних і поворотцям — висилкою пакунків з одягами та грошовими датками на ліки. З ініціативи суспільної опіки переведено біля української католицької церкви св. Івана Христителя в Ньюарку 2 грошеві збірки на харитативні цілі. Відділ має 6 спонзорів, що складають датки на стипендійний фонд.

Переведено збірку для родини звільненого з довголітнього ув'язнення історика Валентина Мороза і зібрану суму 560 дол. вислано до Централі СУА.

Св. п. Омелян Маґалєс у своєму завіщанні призначив

*Гостина св. Миколая у світлиці 28-го Відділу СУА
A visit from St. Nicholas at the pre-K program of UNWLA
Br. 28.*

суму 4. 736. 29 дол. для нашого Відділу. Цю суму Відділ переказав через адвоката до Головної Управи СУА. Екзекутива доповнила цю суму до 5, 000 дол. і зложила на окреме conto у формі сертифікату в Українському Народньому Союзі. Відсотками від цієї суми (8% річно) буде розпоряджати наш Відділ на цілі пов'язані з програмою СУА. Екзекутива СУА висловила признання управі і членкам Відділу за громадську поставу і лояльність до своєї організації.

Наталія Загайкевич
пресова референтка

61-ИЙ ВІДДІЛ, ВИПАНИ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ

(Хроніка за 1979 р.)

До управи Відділу ввійшли: голова — д-р Люба Климишин-Дзінґала, заступниця голови — Ірена Онуфрик, секретарка — Анна Косоноцька, касирка — Ліда Таранько. Референтки: організаційна — Оля Бура, господарська — Марія Гошовська. Відділ начислює 21 членок. Від березня до квітня 1979 р. тривала виставка писанок в Morris Museum of Arts & Sciences, Morristown, N. J.

На запрошення музею Відділ подбав про виписання писанок і приготування виставки.

5-го березня, 1979 р. відбулися ширші сходини в домі С. Мулик. На сходинах Dr. Guillano, дитячий психіатр виголосив доповідь на тему "Вплив ровесників на розвиток дитини", в якій підкреслив, що ровесники мають великий вплив на виховання дитини. Дитина стає дорослою тоді, коли перестає бути під впливом ровесників.

21-го березня, 1979 р. відбулися сходини для приготування великого базару. В. Осадчук-Кенеді і Міра Івашко давали інструкції членкам, як виконувати великодні декорації на продаж на базарі.

31-го березня в залі при церкві св. Івана Христителя відбувся курс писання писанок для молоді і дорослих. Інструкторами курсу були К. Ракерфелер і д-р І. Біленька. Під час курсу показано фільм Славка Новицького "Писанка".

7-го квітня, 1979 р. відбувся великодній базар. Ця імпреза приносить найбільший фінансовий заробіток Відділові.

7-го травня на запрошення голови Відділу редактор "Свободи" проф. Е. Федоренко поінформував членок по біжучі події, зв'язані зі звільненням Валентина Мороза.

Льотерія образа, який подарував маляр Іван Марусин Мистець зробив це зі своєї ініціативи, щоб підтримати працю Відділу.

З цієї нагоди висловлюємо йому щирю подяку.

25-го травня відбулася зустріч з Валентином Морозом, яку зорганізував місцевий відділ УККА. Зустріч почалася коло церкви св. Івана Христителя в Випані. Перед входом до церкви голова д-р Люба Климишин-Дзінгала привітала Валентина Мороза. Присутні були діти Школи Українознавства, Пласту і сотки людей. При вході до церкви о. О. Панасюк вітав Валентина Мороза. Відтак о. Панасюк відправив молебен в наміренні В. Мороза і всіх політ-в'язнів. З нагоди зустрічі відбувся бенкет в Birchwood Manor, Whippany.

10-го вересня на сходинах д-р Дзінгала зробила старання, щоб зорганізувати дитячу світличку. Оксана Стахів зголосилася бути учителькою. До світлички вписалося 6 дітей. Світличка міститься під церквою св. Івана Христителя. Наука відбувається в суботу рано.

Відділ складає щирю подяку О. Стахів за її взірцеву і старанну працю.

Чайний вечір, присвячений темі "Контroversійне становище жінки в сучасному світі", відбувся 6-го жовтня. Доповідь п. н. "Завдання жінки" виголосила д-р Іванна Ратич. Д. Колатало прочитала сатиру з "оселедцем" п. н. "Визволенна жінка". По доповідях гості мали нагоду оглянути найновіші образи Галини і Богдана Титлів. Цей вечір був успішний.

Плян праці Відділу у зв'язку з участю в міжнародньому різдвяному базарі обговорено на сходинах 7-го листопада.

Morris Museum of Arts & Sciences мав міжнародній харчовий базар на початку грудня. Наш Відділ взяв участь у базарі як представник української етнічної групи.

У грудні Відділ зорганізував виставку маєстра Богдана Божемського під час відвідин св. Миколая у Школі українознавства.

Відділ складає щирю подяку своїй голові, яка приклала багато зусиль, щоб його праця була успішною.

Секретарка

65-ий відділ СУА "Дочки України", Нью-Бронсвік, Н. Дж.

Праця в діловому році проходила успішно в організаційно-імпрезовім, культурно-освітнім і суспільнім відтинках. Відділ начислює 29 членок, одна членка виїхала, зате приєднано одну нову — С. Старожитник. Голова Відділу Марта Цимбаліста координувала працю при допомозі членок. Відділ відбув 11 ширших сходин і одне засідання управи.

В січні Відділ традиційно відбув "Щедрівку", а дохід зі щедрування по домах призначено на утримання "бабусі"

4-го лютого відбулися загальні збори. На зборах Відділ передав 100 дол. на політв'язнів на руки Роксоляни Стойко (був це прихід з "Голодного Обіду" 16. IV. 78).

11-го лютого — сходини, підготовка до культурно-розважового вечора Управи Округи Н. Дж. Членка Я. Грабович відчитала гуморески Івченко чим збагатила програму вечора і надала йому приемного настрою. Відділ одержав подяку за численну участь.

6-го березня — сходини, відсвяткування роковин Т.

Шевченка. М. Цимбаліста виголосила коротке слово, а Я. Грабович прочитала уривок з оповідання "Музика". Відділ вирішив, щоб висилати листи до політв'язнів. М. Цимбаліста вислала листа до Валентина Мороза.

4-го квітня — зорганізування закупівлі квитків на Український День. Це один з найкращих доходів Відділу. Завдяки жертвенній праці координаторки зв'язків К. Кузів і інших членок продаж увінчався великим успіхом. Відділ брав участь в загальних зборах Округи.

7-го травня — продаж льосів на Український Музей пройшов успішно. Відділ також зібрав на листу В. Мороза 350 дол. і вислав телеграму з подякою за звільнення В. Мороза до президента Картера, а секретарка О. Городецька до М. Фенвик, на яку вона відгукнулася.

Членка Л. Ощудляк була запрошена на засідання Етнічного Центру в Нью-Бронсвік. Травень був виповнений працею в кожній ділянці і так:

11-го травня відбувся дуже успішний вечір з доповіддю літературного критика Ю. Стефаніка — "Трагедія і триумф роду Стефаніків" Імпреза з участю громадянства була тим цікава, що вив'язалася оживлена дискусія. Присутні мали нагоду запізнатися з дружиною критика, пані Оленою. Про доповідь було повідомлення у "Свободі".

17-го червня — "День Батька" відсвятковано Богослуженням і роздачею квітки.

24-го червня голова прочитала статтю з "Нашого Життя" з часу голоду на Україні, нав'язуючи до "Року Дитини". На закінчення присутні попросили о. пароха відправити Богослуження за всіх запроторених і замучених українських дітей.

Вирішено передати монографію Плюща до публічної бібліотеки Нью-Бронсвік і до Ратгєрського Університету.

5-го вересня відбулася доповідь членки Д. Гусар — вражіння з подорожі до Китаю. Спогади були доповнені знімками і брошурами.

16-го вересня членки і громадянство вислухали Богослуження за душі замучених українських дітей під час великого голоду на Україні і за всіх дітей за залізною заслоною. Отець Давид Клуні виголосив проповідь. Другою частиною сходин було прощання буйшої голови і заслуженої членки Відділу д-р Ярослави Грабович і її мужа перед від'їздом на Фльоріду.

23-го вересня Відділ брав участь у святкуванні 30-ліття СФУЖО.

6-го жовтня членка д-р І. Ратич була запрошена як гостя до 61-го Відділу, де виголосила доповідь "Завдання жінки".

7-го жовтня п'ять членок Відділу взяли участь у "Дневі Союзянки" Округи. За ініціативою нашої імпрезової референтки запрошено маляра Дмитра Фарківця з Торонто, Канада. Це один з прикладів співпраці з Округною Управою.

13-го жовтня голова, заступниця голови і пресова референтка брали участь у конференції пресовій і зв'язків.

11-го листопада темою сходин було приєднання нових членок. Голова повідомила про найменування Анни Дмистерко-Ратич найвищим пластовим відзначенням — сеньйора керівництва і підвищення до ступня "отамана". Наша членка, д-р І. Ратич одержала нагороду з наукового Т-ва Goethe. Присутні вітали і гратулювали їм успіхів.

30-го листопада — дуже важливий день в історії Відділу, бо засновано молодечий Відділ СУА в Нью-Бронсвік. За ініціативою голови М. Цимбалістої в її домі відбулися інформативні сходини молодих жінок-матерів з нашої околиці, що вирішили потребу такого Відділу і рішили його заснувати. Щира подяка в допомозі паням: Н.

Головінська, О. Попіль, Т. Панкевич і О. Бокало.

2-го грудня Відділ вирішив прилучитися до Свято-Миколаївської імпрези в школі українознавства з нагоди Року Дитини і обдарував шкільну дітвору даруночками.

19-го грудня відбулися організаційні сходини в справі підготовки до річних зборів.

Відділ вплатив всі повинності до Централі, є членом Музею, місцевого Відділу УККА і співпрацює з Сестрицтвом. За останній рік за посередництвом Відділу придбано двох нових спонзорів на утримання стипендісток: Сестрицтво при Українській католицькій церкві Українська Студентська Громада при Ратгерс Університеті в Нью-Бронсвік. Через наш Відділ утримується 4

стипендистки.

Через Відділ 22 членки передплачують "Наше Життя". Відділ пренумерує журнал "Українка в світі" до своєї бібліотеки.

На Пресовий Фонд включно з "Замість квітів" вплачено 160 дол. Нашій постійній "бабусі" вислано 60 дол а тому що шедрівка Відділу принесла більший прихід, то в діловому році виплачено по 30 дол. двом іншим "бабусям"

Суспільна опіка дбала про відвідування хворих і зайнялася збіркою на листу Н. Світличної (210 дол.) та допомагала в збірці на Валентина Мороза.

Ярослава Букачевська
пресова референтка

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членками СУА, що 30 січня 1980 р. на 73-ьому році життя відійшла від нас у вічність бл. п. **Михайлина Перецька**, членка 23-го Відділу СУА, Дітройт.

Покійна народилася 15 липня 1906 р. в Стрентон, Україна. В 1927 р. приїхала до Дітройту.

Покійна залишила в смутку сина Володимира і дочку Катерину, 8 внуків і 1 правнука.

Покійна, крім СУА належала також до Апостольства Молитви при церкві св. Івана Христителя і до Золотого Хреста.

Надовго залишаться жаль і смуток у наших серцях за людиною, що працювала для добра громади і народу.

Вічна їй пам'ять!

Люба Стеца
протоколярна секретарка

Ділимося сумною вісткою, що 16-го квітня 1980 р. відійшла у вічність дорога нам усім і незабутня, довголітня членка 16-го Відділу СУА **Корнелія Кузьмак**, мати голови Відділу Мирослави Петришак. Покійна народилася 28-го червня 1891 р. в Україні, на Бойківщині, в місті Сколе. Була активна віддана членка, щира патріотка і вірцева мати. Ніжна, лагідна, великого серця і сильного духа. Залишила в смутку близьку і дальшу родину тут і в Україні. З глибоким жалем прощали членки свою Подругу на вічний спочинок... Нехай ця прибрана земля буде для Неї легкою. А рідні бойківські бори, нехай на крилах вітрів передають їй своїм таємним шумом вічну за Нею тугу...

Прощай Корнеліє!
Пам'ять по Тобі буде між нами завжди!
Ольга Луцик,
культ.-освітня референтка

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

106-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГАРТФОРД, КОНН.

3-го лютого 1980 р. відбулися річні загальні збори Відділу. Представницею Окружної Управи Нової Англії була Ірина Скочдополь.

До нової управи ввійшли: голова — Стефанія Сиротюк, заступниці голови — Людмила Хмельівська і Віра Ціропалович, секретарка — Валентина Чудовська, касирка — Галина Воскобійник. Референтки: Люба Кінах — організаційна, Стефанія Пришляк — культурно-освітня, Софія Платош — виховна, Тереса Глух — пресова, Ольга Якимів і Леся Дитюк — господарські. Контрольна Комісія: голова — Валентина Лучкань, члени — Іванна Веремчук і Ірина Сивенька.

Тереса Глух,
пресова референтка

Замість квітів

В пам'ять моєї найдорожчої сестри бл.л. д-р мед. **Ярослави Патрило** складаємо 100.00 дол. на Український Музей

мгр. Ольга Патрило-Мороз з мужам

В пам'ять моїх Родичів **о. Леонтія і Стефанії Адріянович** та моєї сестри Дарці складаю 50.00 дол. на Український Музей **Галина Рейнарович**.

Замість квітів на могилу **сл. п. Дам'яна Захарченка**, мужа моєї широкої приятельки Зіни складаю 5.00 дол. на Український Музей.

Ярослава Салик.

В пам'ять і пошану **бл. п. Корнелі Кузьмак**, довголітньої членки 16-го Відділу СУА, Міннеаполіс складаю 40.00 дол. на Український Музей. Родині Покійної складаю глибоке співчуття.

В. Тарашук з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Коропецької**, мами моїх приятельок Ірини Ільницької і Лесі Івасиків складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Євгенія Тріска

Замість квітів на свіжу могилу дорогої бл. п. **Ярослави Барнич** складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

Марта і Богдан Цимбалісті.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. радника Степана Галаревича** складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Марта і Богдан Цимбалісті.

Замість квітів на могилу в пам'ять **Ізидори Косач-Борисової** складаю 50.00 дол. на Український Музей.

Н. Цегельська, секретарка 91-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Інж. Василя Дмитренка** складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ярослава Ерденбергер.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теофіля Баландюка**, мужа активної членки 93-го Відділу СУА в Гартфорді Галини Баландюк складаємо 20.00 дол. на Український Музей

Управа і членки 93-го Відділу.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Матвія Яхницького** складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Ярослава і Іван Кукіль.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослави Рубчак-Барнич** складаємо 20.00 дол. на Український Музей

Євгенія Рубчак-Ензен і Лідія Одежинська

Замість квітів

В пам'ять сл. п. **М. Дмитренка** складаємо 40.00 дол. на Український Музей.

Олег і Ірина Цюки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослави Барнич** складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Лідія Гура.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Воробця**, чоловіка секретарки 28-го Відділу СУА, Зені, зложили на Український Музей в Нью-Йорку: **50.00 дол.** Софія і Михайло Єйни, Рочестер,

по 25.00 дол. Меланія Грицай, Александер Грицай, Рома Куліш, Монтреаль, Ванда і Євген Поташники, Зеновія Воробець.

по 10.00 дол. Володимира Бакун, Марія Гординська, Марія Дурбак.

по 5.00 дол. Ольга Гнатик, Люба Єднака, Ірина Кіндрачук, Катерина Кузьма, Леся Падковська і Анна Тиха. (235.00 дол.)

Ольга Муссаковська — збірщик.

Глибокі співчуття Лідії Гладкій та Ірині Дубас з приводу великої втрати її Найдорожчої Мами **бл. п. Ярослави Барнич** і пожертву на Український Музей в Нью-Йорку в сумі 60.00 дол. замість квітів на свіжу могилу, через 47ий Відділ СУА — Рочестер складають товаришки шкільних літ:

Мума Висоцька-Крамарчук, Ірка Ганушевська-Руснак, Оля Люхнич-Ганушевська, Слава Остапчук-Стеців, Миросла Смеречинська-Приймак, Нуся Смеречинська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дарії Бойчук, союзниці нашої Округи** 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

Окружна Управа Дітройт, Міч.

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. **Ярослави Барнич** — матері голови Окружної Управи СУА в Нью-Джерзі складають на Пресовий Фонд "Нашого Життя":

20.00 дол. Оксана Кузьмак

по 15.00 дол. Софія Олесницька, Іванна Лисинецька,

по 10.00 дол. Ольга Муссаковська, Ольга Цар, Зеня Воробець, Ірена Кіндрачук.

по 5 дол. Надія Іванчук, Олеся Порохняк, Володимира Васічко, Олена Площанська, Люба Горалечко, Люба Єднака, Оля Буртик, Ярослава Мулик.

Вшановуючи пам'ять, замість квітів, на свіжу могилу нашої дорогої Почесної членки **бл. п. Ярослави Барнич** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 115.00 дол.

Родині висловлюємо сердечне співчуття.

Членки 33-го Відділу ім. Лесі Українки, Клівленд

Замість невянучого вінка в пам'ять сл. п. полковника **Аверкія Гончаренка**, батька нашої членки Віри Смаль-Стоцької складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25.00 дол., на упорядкування воєнних могил 25.00 дол. Вірі Смаль-Стоцькій та цілій родині складаємо шире співчуття

Членки 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки, Клівленд

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Воробця** — чоловіка секретарки 28-го Відділу СУА в Ірвінгтоні — п. Зені зложили на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **по 10.00 дол.:** **Таїса Богданська, Лідія Гладка, Степан Гук, Ольга Муссаковська, Марія Онишкевич, Леся Порохняк. 6.00 дол. Євгенія Леськів, по 5.00 дол.:** **Ганна Коренець, Лідія Мурашук, Емілія Онишкевич, Євгенія Шпірка, Омеляна Цяпка, 1.00 дол. Марія Янюк.**

В пам'ять **бл. п. Корнелії Кузьмак** зібрано 60.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя":

А. Артм, О. Березюк, О. Бреславець, А. Бучек, Д. Бушак, К. Гуцал, С. Гайнус, О. Гамота, Г. Давидович, Н. Давидович, С. Дмитренко, М. Канюка, Б.О. Карпак, Н. Колодницька, Л. Козак, А. Крамарчук, М. Крамарчук, О. Луцик, М. Мандибур, Л. Машталір, А. Михайловська, Т. Остап, М. Процай, І. Плювак, О. Романовська, О. Смудка, С. Тисовська, М. Товстопляк, М. Тучапець, В. Ярмоленко, П. Близнюк, К. Заставна, Н. Микуляк, А. Мінкович, С. Крамарчук, Л. Менжега, П. Гайдак, В. Тарашук, А. Аудете, Н.Й.

Замість квітів на могилу **сл. п. Прокопа Надозірного**, батька нашої членки Олі Корж зложили на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **по 10.00 дол.:** **Анна Стельмах, Людмила Хай, по 5.00 дол.:** **Валя Снігуря, Софія Михайлишин, Анна Притула, Ангелла Таланова.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дарії Кулічченко** в Чикаго, матері довголітньої членки нашого Відділу, Віри Яворської, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 74-го Відділу СУА ім. Олени Теліги Чикаго

Замість квітів на далекі могили **бл. п. Івана Лищука**, батька нашої членки Надії Баган та **бл. п. Юлії Ковальчик**, сестри нашої членки Анни Мінчак складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Родині покійних висловлюємо шире співчуття

13-ий Відділ СУА, Честер Па.

На свіжу могилу д-р **Євгена Захаріяевича**, чоловіка нашої членки, замість квітів складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Дружині покійного і синові складаємо глибоке співчуття

13-ий Відділ СУА, Честер Па.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Костюк**, матері нашої членки Соні Костюк складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

І-ий Відділ СУА, Нью-Йорк

Замість квітів на далеку могилу в Україні **бл. п. Романа Лабанців**, батька нашої членки Віри Шуль 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

І-ий Відділ СУА в Нью-Йорку

Замість квітів на далеку могилу в Україні **бл. п. Романа Лабанців**, батька нашої дорогої приятельки Віри Шуль складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Михайло і Михайлина Баран в Нью-Йорку.

В третю болючу річницю смерті мого чоловіка **бл. п. Миколи**, пересилаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Емілія Михалевська, членка 43-го Відділу СУА

Замість квітів на далеку могилу **бл. п. Кліма Роснецького**, брата нашої членки Олени Смудки 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

82-ий Відділ СУА в Нью-Йорку

Замість квітів на могилу **бл. п. П. Надозірного**, батька нашої членки Олі Корж складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Родині покійного висловлюємо наше шире співчуття

Управа 59-го Відділу СУА в Балтимор.

БАБУСИН ПОДАРУНОК.

ОЛЬГА ГАЄЦЬКА
ДЕСНА

Друга нагорода в конкурсі з нагоди Року Дитини

Крізь напів відслонене вікно до кімнати вкрадали соняшні промінчики. Вони мов ясні, пухнасті котики стрибали з поза віконних заслон на підлогу. Один із них опинився на рум'яному личку Оксанки та немов поцілунком розбудив її зі сну.

Легко, як пташка, вистрибнула з ліжка й тільки дві золотаві кіски майнули в повітрі. Сьогодні вже таки справжня весна. На вершках дерев розспівалися пташки, а куці перед хатою вкрилися жовтими чічками. Врадувана виглянула крізь вікно: кучерявий Тін, що сидів на сходах, вигріваючись на сонці, радісно гавкнув на "добридень" своїй пані, а вивірка Ася терпеливо чекала на горіхи.

Сьогодні субота тож можна буде досхочу побавитись в городі та допомогти мамі насаджувати квіти. Мама сьогодні дома. Як добре що мама дома! Вона працює кожного дня. По науці в школі Оксанка перебуває в сусідки, мами її шкільної подруги Розі. Вона любить Розу, малу рудоволосу дівчинку. Вони вчаться обі з Розою, а потім дивляться на телевизор, але нишком вона чекає коли з праці повернеться мама.

Оксанка над усе любить свою маму та нетерпеливо чекає, коли вона, хоч стомлена працею, завжди лагідна й любя сяде пізно ввечорі біля її ліжечка. Тоді вони розмовляють про все, що діялось цього дня в школі та дома. Тоді їй так дуже стає приємно й вона хотіла б задержати й продовжити короткі хвилини розмови з мамою.

Сьогодні мама має трохи вільного часу й Оксана знає, що після обіду вона мусить прочитати з мамою один уступ з української читанки та написати диктат. На хвилину сіра хмаринка закриває закриває розсміяне личко. — Це вона мусить робити для мами. Бо навіщо ж їй та українська мова — думає Оксана — говорити по-українському вміє, хоч тато й мама завжди її поправляють, але якось говорить. В малім містечку, де вони живуть, більше українців немає. У склепі, куди часом її посилають треба говорити по-американському й до сусідів також. В школі звуть її Сандрою, вона перша в класі — вчителька завжди хвалить її за поступи в науці. Вона дістає нагороди за шкільні роботи, а її малюнки прикрашують стіни класу.

Там українська мова їй зовсім не потрібна! Але дарма!

Сідають біля стола, де лежить відкрита груба книжка, що зветься — "Кобзар" і Оксана помало й не дуже радо повторяє за мамою.:

*"Учітєся брати мої
Думайте, читайте
І чужому научайтєсь
Свого не цурайтєсь"*

Ну й щоб тут такого сталося, щоби перервати нудне писання диктату. Може сусідка покличе маму до телефону, а може прийде молочар, щоб заплатити йому рахунки. Тоді можна буде хоч на кілька хвилин вистрибнути на вулицю, покликати Розу й похвалитися новою іграшкою.

Наче б у відповідь на бажання Оксанки задзвонив дзвінок і з-поза дверей виринула дебела постать поштаря Сема. Він поздоровив маму, кинув привітне "гелло" дівчинці, подав пакет і поспішаючи відійшов.

Мама дрижачими руками почала уважно розривати потурбований далекою дорогою папір і за хвилю її лице вкрилося глибокою задумою. Пригорнула до себе малу мережану скатерть, вишитий рушничок і прегарну вишиту сорочечку. Оксанка цікаво заглянула чи нема там якої іграшки. Вона знала, що все те прислала їй далека бабуня з України. Вона знала, що мама тепер думає про щось для неї дороге і давно втрачене, але вона Оксанка цього "чогось" не розуміла.

"Оксанко — сказала врадувана мама — дивися, я завжди мріяла, щоб пошити тобі народній стрій та вдягнути тебе коли поїдемо на український фестиваль до міста, ну і може колись — додала задумано — в українській школі! Твоя бабуня, хоч тебе ніколи не бачила, дуже тобою цікавиться і тебе любить.

Та в цій хвилині недобрый "душок" шепнув Оксані щось погане. Вона надула губи й незадоволена сказала мамі:

— Я не хочу такої сорочки й не буду її вдягати! Швидко вибігла в город, бо знала, що мама не буде вдоволена її відповіддю і тому вже не побачила двох

сльозин, які тихо покотились по маминім обличчі та впали на вишиту сорочечку...

Цього вечора Оксанка довго не могла заснути. Мама не прийшла до неї й не поцілувала лиш тихо сказала "добраніч" і замкнула за собою двері.

— Чому мама хоче мене вдягати в вишивку? — думала Оксанка. Що сказала б Роза і Кероль побачивши мене в тім дивнім строї? Вони напевно сміялися б з мене так як сміялися з українських книжок у татовій бібліотеці, коли не могли зрозуміти що в них написано — ну і може навіть не хотіли б зі мною бавитись. — Треба щось зробити! Коли мама піде до праці — я сховаю її так цю сорочку, що ніхто її не знайде, ну і мама про неї забуде. Але що коли мама перестала її вже любити? — на згадку про те схлипнула важко й втомлена заснула.

У сні побачила свою бабуню з далекої незнаной України — точно таку як на фотографії у маминій кімнаті. Вона усміхалася до неї доброзичливо і сумно.

Дні минали скоро, прийшли довгождани вакації. Подорож з родичами в гори Кольорадо, а потім до тети в Канаді й відпочинок над морем — безжурно та весело проведений час.

Сорочечка лежала забута, пом'ята на дні шухляди у старій комоді куди заховала її Оксанка, бо знала, що мама туди рідко заходить.

Одного недільного пополудня, коли Оксана писала свою задачу, а мама відпочивала в своїй кімнаті, татко повернувся з міста дуже врадуваний Оксана чула, як він оповідав мамі:

— Знаєш, Соню, я стрінув сьогодні в місті свого давнього приятеля Ігоря Левицького і його родину, які недавно прибули з Європи. Я обіцяв йому допомогти знайти працю, може тут у недалекій фабриці. Нам було б веселіше, ну й для Оксани було б товариство. У нього троє дітей. Особливо подобалась мені його доня Маруся, трохи старша від нашої. Це дуже розумна дівчинка.

Вона добре говорить англійською мовою, а по українському говорить прекрасно. А яка гарна і мила!

Оксанка спершу зацікавилась новиною, яку привіз татко, але лиш на хвилю. Пощо їй якоїсь української дівчинки Марусі, вона ж має своїх подруг Розу, Кероль, Маргарету й других і це їй вистачає.

Не минуло й кілька тижнів, як родина Левицьких переїхала до містечка. Марусю, малу чорнооку красуню показали Оксанці в школі її подруги. Вона, немов про те нічого й не знаючи, слухала, як вони оповідали про гарну дівчинку, що недавно приїхала з Європи, приглядалася їй здалека і уникала.

Маруся як старша від Оксанки була у вищій класі, а тому, що була мила й товариська скоро

з'єднала собі приятельок в цілій школі.

Одного дня під час перерви Маруся побачила Оксанку, яка підстрибувала та бавилася м'ячем з Кероль і сказала "Вибач, але я хочу поговорити з цєю дівчиною моєю рідною мовою", а звертаючись до Оксанки промовила по українському: "Я про тебе багато чула, Оксанко, може б ми познайомилися, і ти прийдеш колись мене відвідати". Оксанка спаленіла і не відповіла ні слова. "Маруся заговорила до мене українською мовою і Керол напевно буде сміятися з мене і з Марусі" — подумала Оксанка і в тій же хвилині вирішила — "Ні, я не буду до Марусі говорити по-українському!"

Але Керол не сміялася з Марусі. Їй сподобалася "нова" дівчинка з довгими чорними косами, вона вже чула, як Маруся оповідала старшим дівчатам про свою далеку Батьківщину — всі слухали її уважно з пошаною.

Маруся споважніла й не дочекавшись від Оксани відповіді сказала "Це не гарно Оксанко цуратися своєї мови. В цій країні кожний може свobodно говорити своєю рідною мовою. В Америці поселюються люди з різних країн світу. Багато є таких, яких батьки вже тут народжені, але вони також стараються зберегти — часто віднайти "корінь" свого походження. Під час лекції в школі говоримо по-англійському — і до товаришок-чужинок теж — бо це тут прийнята мова, але ми мусимо пам'ятати, що ми українці.

Сказавши це Маруся побігла до своєї класи.

Докінчення буде

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Володимири Ріпецької** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" зложили 50.00 дол. приятелі:

Галина Баландюк, Стефанія Балко, Володимир і Стефанія Кебуз, Мирослава Солук, Володимир і Стефанія Сташишин.

Замість квітів на могилу в Англії **бл.п. Кліма Роснецького**, брата нашої тітки Лени Смулки складаємо 30.00 дол. на охорону воєнних могил, 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ірина Кашубинська — Парма Ог.

Степанів і Роман Цегельські — Ст. Пітерсбург — Фльор.

Замість квітів на свіжу могилу моєї хресної Мами **бл.п. Володимири Ріпецької** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ірина Кашубинська

В пам'ять **бл.п. Володимири Ріпецької** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Степанів і Роман Цегельські

Ст. Пітерсбург, Фльо.

Замість квітів на могилу моєї мами **бл.п. Катерини з Винників Шипилявої** складаю 10.00 дол., які я одержала від п. Надії Гадзевич на Стипендійний Фонд до Бразилії

Анна Макух

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослави Барнич**, доньки сл. п. Івана Рубчака — славного співака і актора складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а шановній родині висловлюємо щире співчуття

Роман Тимчук з дружиною Любою

Замість квітів на могилу мого дорогого шкільного товариша **бл.п. проф. Теодора Цара** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Його дружині п. Олії й родині складаю щирі співчуття

Роман Тимчук з дружиною Любою

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Вжесневської** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині покійної висловлюємо щире співчуття

Оксана і Стефан Богданович

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дарії з Трешневських Савки**, сестри нашої членки Іванни Савицької, 10 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

82-ий Відділ СУА, Нью-Йорк

В третю річницю смерті моєї дорогої тети **сл.п. Анни Гивель** замість квітів на могилу складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Племінниця Софія і Йосиф Серафим

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. проф. д-р Олександра фон Кульчицького**, бувшого професора польської гімназії в Золочеві, приятеля нашої родини складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Гр. Галяженко з родиною

Замість квітів на далеку могилу в Англії **бл.п. Кліма Роснецького**, брата Олени Смулки складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Олена Лиско

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Володимири Ріпецької** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Олена Лиско, Володимир і Світлана Недільські

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Кліма Роснецького**, невіджалуваного брата моєї кузинки, Лени Смулки складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Лісовець

В пам'ять найдорожчої мами **бл.п. Юлії Костюк**, яка упокоїлася 9-го вересня 1979 в Україні в Бориславі складаю 9.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Михайлина Городиська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дарії Бойчук**, членки 56-го Відділу СУА складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Леонтина Галяженко
членка 63-го Відділу СУА

Замість квітів на могилу **сл.п. Дам'яна Захарченка**, мужа моєї щирої приятельки Зіни Захарченко складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослава Салик

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

3-Й ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, АРИЗОНА.

Річні збори відбулися 10-го лютого 1980 р. В склад управи ввійшли: Галина Агашук — голова, Ірина Масна — заступниця голови, Аня Дидик — секретарка, Марія Ліневич — касирка. Референтки: Наталія Віятник — організаційна, Христина Бойко — культурно-освітня, Люся Сава — імпрезова, Люба Зелена і Марія Осадців — суспільної опіки, Ольга Сливка — пресова, Надія Мк Коннел — зв'язків, Марія Осадців і Марія Спільник — господарські. Контрольна Комісія: Стефанія Олексин, Марія Осадців, Ніна Павлюк. Вітаємо нових членок: Ніну Павлюк і Євстахію Назаревич.

Ольга Сливка
пресова референтка.

7-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, АКРОН, ОГАЙО

Річні збори Відділу відбулися 8-го грудня 1979 р. в присутності голови Окружної Управи, Ірини Кашубинської.

Вибрано нову управу в такому складі: Євдокія Журовська — голова, Оріся Цирик — заступниця голови, Олена Мартинюк — секретарка, Оксана Журовська — заступниця секретарки, Лідія Брехун — касирка, Дарія Тимш — заступниця касирки. Референтки: Дарія Тимш — організаційна, Настя Пирко — культурно-освітня і імпрезова, Анна Мала й Анна Мартинюк — суспільної опіки, Сальвина Іваницька і Анна Мартинюк — пресові, Антоніна Кулик, Д. Бурдяк і М. Дросик — господарські.

Контрольна Комісія: Анна Баран — голова, Софія Шабат — заступниця, Марія Тимошівська і Анна Волянська — члени.

Сальвина Іваницька
пресова референтка

22-Й ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори відбулися 9-го березня 1980 р. Від Окружної Управи збори вітала голова Марія Семків.

До нової управи ввійшли: Люба Шеремета — голова, Іванна Горчинська — заступниця голови, Романа Дмитерко — протоколярна секретарка, Стефанія Борович — кореспондентка секретарка, Надія Дзидзан — фінансова секретарка, Дарія Менцінська, Валентина Цурковська —

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невивічених і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

касирки.

Референтки: Евстахія Струтинська, Соломія Кавка, Софія Крупка — культурно-освітні, Галина Янчишин, Ліна Басюк — імпрезові і зв'язків, Анна Білинська — організаційна, Олена Лебедович, Марія Семків, Галина Гординська, Михайлина Мушак — суспільної опіки, Ярослава Панчук — пресова і хронікарка, Іванна Городиська — мистецька і бібліотекарка, Анна Кучма, Марія Гірняк — господарські.

Радіо-колегія: Люся Самбірська — голова й виховна референтка, Леонтія Боднарук, Рома Турянська — члени.

Контрольна Комісія: Уляна Терлецька — голова, Стефанія Джулинська, Ярослава Фаріон — члени.

Ярослава Панчук
пресова референтка

82-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

Загальні збори Відділу відбулися 27-го січня 1980 р. Окружну Управу репрезентувала Оксана Щурова, голова Округи.

До управи на 1980 р. ввійшли: Надія Попель — голова, Ірина Крамарчук — заступниця голови, Леонтина Гошовська — секретарка, Іванна Клим — касирка. Референтки: Олена Лиско — організаційна, Володимира Падох — культурно-освітня, Теодора Бриттан — виховна, Марія Васьків — суспільної опіки, Ольга Трачук — мистецька, Ірина Іванчишин — пресова. Софія Серафин, Анна Стасів, Юлія Криси, Олена Смупка — господарські. Контрольна Комісія: Іванна Савицька, Ольга Соневицька, Антоніна Звадюк.

Святковим моментом річних зборів, було надання "Почесного членства" 82-го Відділу СУА Олені Назар за її віддану і довголітню працю у рядах СУА. Це відзначення у формі грамоти вручила О. Назар під загальні оплески прийняв уступаюча голова Відділу І. Клим.

І. Г. Іванчишин
пресова референтка

ВИДАННЯ ДО НАБУТТЯ У КАНЦЕЛЯРІЇ СУА

UNWLA
108 Second Ave.,
New York, N. Y. 10003

Тел.: 212 533-4646

SPIRIT OF FLAME — L. UKRAINKA	10.00
WOMEN POLITICAL PRISONERS IN THE USSR	0.50
УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР — д-р Кость Вагилевич	3.00
РІДНА ПІСНЯ — співаник-посібник для вчительок дитячих садків, світличок і підготовчих клас	4.50
"ЦІЛИЙ СВІТ — ВЕЛИКА ШКОЛА" — казка для дітей награна на ленті	5.00
СЛУХАЙТЕ І СПІВАЙТЕ — пісні і марші для дітей награні на ленті	6.00
ПРОГРАМА ЗАЙНЯТЬ У СВІТЛИЧКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ — А. Смеречинської	3.00
ПРОГРАМА ЗАЙНЯТЬ У СВІТЛИЧКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ, що не знають української мови — В. Андрушків	3.00
СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА 1967-1977	2.00
ПЕЧИВО — Н. Костецької	1.50
ІСТОРИЧНИЙ ОДЯГ УКРАЇНКИ — 12 поштівок (64 Відд.)	3.00
КАРТКИ "ВЕРТЕП" (64 Відд.)35
КІТ МУЗИКА — Діма (83 Відд.)	2.50
ВЗОРИ — листками (за один листок)	0.40

При висилці кожного замовлення дочисляється поштова оплата.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y., N.Y. 10003

Передплата в США: річна ... 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодинокі число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії ... 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обкл. ст. 3.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr.; in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

*Взір з села Угринів — Сокальщина, зі збірки Ірини Кашубинської.
Горішній ряд уставка жіночої сорочки. Долішній ряд манжети і уставка жіночого рукава. Подала Ольга Трачук.*